

SØVÆRNS- ORIENTERING

Stadig flere opgaver til helikoptererne ...

Søværnets Flyvetjeneste er kun 10 år gammel, men den har forlængst vist sin berettigelse og levedygtighed. Navnlig i de senere år er tjenestens hjælpeopgaver vokset stærkt. Baggrunden for oprettelsen i 1962 var, at der indkøbtes helikoptere til flådens dengang nye inspektions-skibe som var udstyret med helikopterdek. Formålet hermed var at effektivisere skibenes inspektionstjeneste ved Færøerne og Grønland, og at forøge deres evne til løsning af hjælpeopgaver såvel på søen som i land i disse områder.

Det blev besluttet at Søværnets eget personel bemandede de nye helikoptere. Dermed etableredes et samarbejde mellem Flyvemateriel-

kommandoen, som fik overdraget ansvaret for helikopternes materielle tilstand, og Søværnets Flyvetjeneste, der fik ansvaret for flyvningen med dem. Organisatorisk indgår Søværnets helikoptere som en "flight" i Flyvevåbnets Eskadrille 722.

Det er ikke kun i inspektionsskibene ved Færøerne og Grønland, at flyvetjenesten har mange hjælpeopgaver for samfundet. Også når de er hjemme på Værløse flyveplads, udøves en betydelig indsats, og de er et nyttigt tilskud til Flyvevåbnets helikoptertjeneste.

Som andet materiel forældes helikoptere og for at de kan leve op til de stillede krav, først og fremmest til mulighed for blindflyvning og øget rækkevidde, må de udskiftes oftere end andet søværnsmateriel. Sikkerhedskravene er store til et fly. Både den materielle og personelle side af Søværnets Flyvetjeneste kræver store beløb. Uddannelsen af helikopterpiloter, der foregår både herhjemme og i udlandet, er kostbar.

I fjor gennemførte Søværnets Flyvetjeneste 15 hjælpeopgaver ved Færøerne, 6 ved Grønland og 1 herhjemme. Ved alle disse redningsaktioner stod menneskeliv på spil. Desuden har man ydet assistance til Post- og Telegrafvæsenet, søopmåling, Fyr- og Vagervæsenet, politiet, Toldvæsenet, Geodætisk Institut, Luftfartsdirektoratet og Vildtbiologisk Station.

Herudover er der udført mange hjælpeflyvninger for isolerede samfund på Færøerne og Grønland, hvor det på grund af afsides beliggenhed og store afstande kun vanskeligt er muligt at skaffe anden transport-hjælp i en nødsituation. (SVF)

Store krav til nye søkort

For at kunne leve må man kunne sejle, siger et ordsprog fra den romerske storhedstid. En af Søværnets særlige opgaver, som har stor betydning, er at bistå Søkortarkivet med at gennemføre en systematisk opmåling af de danske farvande for at sikre den civile skibsfarts færd til og fra dansk havn og gennem vore stræder. Denne omfattende og komplicerede opgave er ikke blevet mindre med årene, tværtimod. Der stilles større krav til søkortene end nogensinde før.

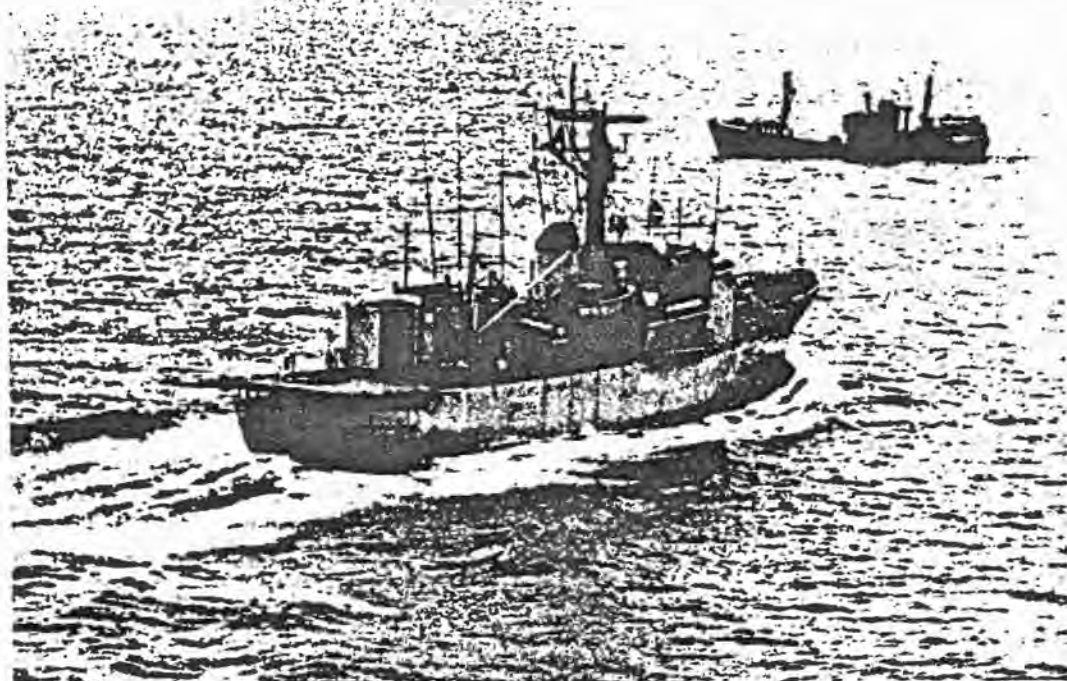

Det evigt foranderlige og urolige hav bevirker en forandring af kysterne, og dette i forbindelse med kravet til søopmålingen om større nøjagtighed på grund af de stadig større skibes voksende dybgang, har gjort søopmålingen i vore farvande til uafbrudt arbejdsindsats. Grønlands indlemmelse i riget som et amt med deraf følgende stærkt øget besejling af farvandene, har også stillet nye krav om en intensiveret søopmåling.

I fjor har en halv snes af Flådens skibe og fartøjer været beskæftiget med søopmåling på to vidt forskellige områder. Takket være lån af statsisbryderen ELBJØRN har man kunnet forøge den årlige opmåling i danske farvande, mens der samtidig er udført et stort opmålingsarbejde på den grønlandske vestkyst. Desuden er der foretaget opmåling i Nordsøen af den planlagte storskibsrute, der kommer til at strække sig fra Hanstholm til lidt syd for Sild. Denne søopmåling foretages i samarbejde med de andre Nordsølande samt Sverige med det formål i fællesskab at fastlægge en sikker og nøjagtigt opmålt rute for de store tankskibe til Danmark og videre til Den botniske Bugt.

Det store arbejde vil blive fortsat på samme måde i år.

(SKA)

Ulovligt fiskeri standset

Søværnets fiskeriinspektion er i stadig virksomhed i mange farvande. Ved den grønlandske vestkyst, rundt om de færøske klippeøer og langs den sydjyske vestkyst inspicerer enheder fra Søværnet året rundt for at overvåge, at de gældende love om fremmede fiskeres adgang til at opholde sig indenfor fiskerigrænsen bliver overholdt.

Fiskeriinspektionen ved Færøerne og Grønland samt i Nordsøen udenfor søterritoriet påhviler Søværnet og udføres dels med store inspektionsskibe og dels med inspektionskutterne, der permanent er stationeret i færøske og grønlandske farvande. Gennem de senere år har Søværnet også varetaget inspektionen på dansk søterritorium i Nordsøen, hvilket sker på Fiskeriministeriets vegne.

Der er nok at se til. Som eksempler kan nævnes, at der ved Færøerne indenfor de seneste 8 måneder er foretaget 4 anmeldelser for ulovligt fiskeri. Disse sager er afgjort ved Færøernes ret samt i tre tilfælde også ved Landsretten. De samlede bøder androg 145000 kr. og for tre sagers vedkommende blev fangst og redskaber konfiskeret.

Også i Nordsøen har der været tale om en række anholdelser som har ført til ikendelse af bøder efter retsafgørelse. Endelig foretages der i grønlandske farvande omhyggelig overvågning af fiskeriet med de til rådighed værende fartøjer - herunder tilsyn med overholdelse af reglerne for laksefiskeri.

Inspektionsskibene varetager som tidligere omtalt også en mangeartet stationstjeneste. I de nordatlantiske og grønlandske områder, hvor der ofte er langt til nærmeste hjælp i en nødsituation, er inspektionsskibenes opgave også at yde hjælp og bistand - uanset hvor og hos hvem hjælpebehov opstår.

Inspektionsskibene løser herunder transportopgaver med skibet selv eller med helikopter, udfører brandslukning til søs og i land, indsættes i søredningsopgaver og yder i øvrigt hjælp af enhver art, når assistance er påkrævet for at redde menneskeliv eller materielle værdier.

(FRK/MST)

Utallige andre opgaver løses

De foregående artikler har været en opsummering af de større særlige opgaver, som Søværnet med sit materiel og veluddannede personel kan løse - og herunder også bistå det civile samfund. Der findes imidlertid mange andre, men det vil her kun være muligt at nævne enkelte af de aktioner, som Søværnet har været med til i de svundne år.

Der er ydet svømmedykkerassistance ved kabeloptagning fra havbunden, hjælp til Toldvæsenet med skibe og fly, behandling af dykker-syge i Søværnets dekompressionstanke, lokale redningsaktioner ved badeulykker langs kysterne, afprøvning af dykkermateriel for politiet ved sportsdykkerulykker, undersøgelse af skibe efter telefonbombetrusler m.m. Der er desuden afholdt foredrag om sikkerhed til søs i sejlsportsforeninger og om sprængfarlige genstande i fiskeriforeninger. Hertil må lægges den hjælp, der ydes af flådestationer og forter m.v. til de lokale myndigheder, når behov foreligger.

En særlig omtale fortjener bekæmpelse af olieforurening, hvor det praktiske arbejde i forbindelse med rapportering, ledelse og koordinering af bekæmpelsesaktioner er overdraget til Søværnets operative Kommando. Der deltages bl.a. i det forebyggende arbejde ved at koordinere en frivillig meldetjeneste for store tankskibe. Meldetjenesten omfatter afgivelse af positionsrapporter fra skibene samt udstedelse af situationsrapporter og mødemeldinger. Ca. 25 tankskibe deltager hver måned i denne meldetjeneste.

Konstateres olieforurening i danske farvande, søger Søværnets operative Kommando at bedømme forureningens omfang. Kommandoen indstiller til Miljøstyrelsen om bekæmpelse skal iværksættes, og skal dette ske, leder og samordner man aktionen. Den kan f.eks. omfatte indsættelse af militære og civile skibe og fartøjer samt af materiel fra redningskorps, Civilforsvar og Flyvevåben. Søværnets indsats i forureningsbekæmpelsen er en virksomhed, som må forventes at vokse stærkt i fremtiden.

Udsendelsen af oplysninger og advarsler til skibsfarten må også nævnes. Dagligt foreligger der for Søværnets operative Kommando en mængde oplysninger, som har betydning for skibsfarten. Oplysningerne udsendes via kystradiostationer og flåderadiostationer. De udsendes som "Navigational Warnings", "Mine Warnings" eller "Decca Warnings". Desuden sendes over Danmarks Radio P.1 en daglig farvandsefterretning til de søfarende. Stoffet til udsendelsen kommer bl.a. fra Fyrdirektoratet, Søkortarkivet og Lødsdirektoratet. 14 af Søværnets operative Kommandos medarbejdere er af Danmarks Radio godkendt som speakere, og en af dem oplæser hver aften kl. 1810 meddelelsen fra et studie i Søværnets operative Kommandos bunkerkompleks.

Indland kort

Hendes Majestæt Dronningen har udnævnt Hans Kongelige Højhed Prins Henrik til kommandørkaptajn á la suite i Søværnet. Den 18. december blev ansættelsesbrevet overrakt Prins Henrik af Chefen for Søværnet, der samtidig udtalte Søværnets lykønskning og udtrykte håbet om, at Hans Kongelige Højhed i fremtiden hyppigt ville besøge Flådens skibe og Søværnets etableringer.

Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole har holdt en diskussionsaften over emnet "Socialdemokratiets forsvarsforslag" med deltagelse af partiets forsvarspolitiske ordfører, folketingsmand Preben Steen Nielsen. Der var mange civile gæster og repræsentanter for tjenestestederne i Frederikshavns-området.

Flådestation Korsør har haft besøg af de vesttyske minestrygere WOLFSBURG og WIDDER, der er en skolegruppe under forbundsmarinen. Korsør Turistforening havde fremstillet en tysksproget orientering om byen m.v., som tyskerne var meget glade for.

Den årlige udtagelse af personel til slødepatruljen SIRIUS er nu foretaget. De udvalgte rejser til Norge i denne måned for at gennemgå den norske hærskoles vinterskole, hvor hovedparten af undervisningen foregår på ski. Derefter fortsættes undervisningen hjemme i en række fag, som de får brug for i Nordøstgrønland.

Den årlige julegudstjeneste for Flådestation Korsørs personel er blevet holdt i Sct. Pauls Kirke, hvor orlogspræst Jul Petersen prædikede. Der var god deltagelse fra de fleste personelgrupper, men kun få værnepligtige havde efterkommet indbydelsen.

Udland kort

Storbritanniens nyeste og mest moderne missil-destroyer BRISTOL blev overtaget den 17. december og er gået på prøvetur. Det har taget 5 år at bygge skibet, der har kostet 25 mill. pund. Swan Hunter-værftet fik en bonus på 100.000 pund for at levere skibet en måned før tiden.

En ny sovjetisk flyvebåd TAJFUN, der drives af gasturbiner, har under prøvesejlads i Østersøen opnået en gennemsnitsfart på 83,5 km i timen. Fartøjet er en videreudvikling af KOMET-klassen og viste stor stabilitet selv i svar sø.

Enheder fra den vesttyske flåde anløb den 18. december de 7 fyrskibe i Den Tyske Bugt og overrakte besætningerne gaver. Besætningerne i ministrygerne DUREN OG MARBURG overrakte julegaver som tak for fyrskibenes støtte til skibsfarten.

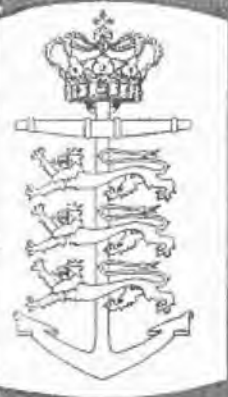
Det svenske sjöfartsverk siger i en indstilling til ministeriet, at menneskeliv kan reddes og store materielle værdier spares, hvis de forskellige sørednings-instanser gøres mere effektive. Først og fremmest ønsker man en bedre samordning gennem en døgntjeneste med erfarent personel. Omkostningerne for en sådan anslås til 200.000 sv.kr. om året.

I forbindelse med Norges køb af ti britiske Westland Sea King-helikoptere til godt 120 mill.kr. har Storbritannien forpligtet sig til at købe militært udstyr i samme størrelsesorden i Norge. Englænderne er særligt interesseret i den nye laserafstandsmåler og ammunition.

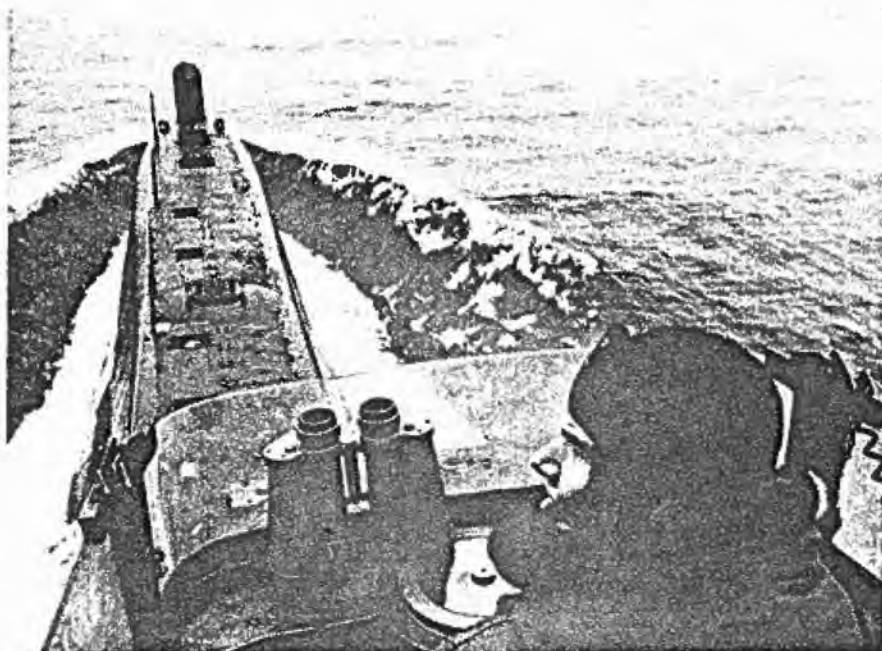
Sovjet og Frankrig vil udvide deres samarbejde i rumforskningen. De vil opsende satellitter, der skal spores af en fransk station i Guiana og en laserstation i Usjgorod i Sovjet. Samtidig skal der ske et forskningsfællesskab på den sovjetiske Heuss-Ø i Polarhavet.

Den norske flådes intendanturtjeneste har 75 års jubilæum. I 1897 fik marinen det første panserskib TORDENSKIOLD. Dermed sluttede den gamle ordning med kontraktansatte, og man oprettede Marinens Intendanturkorps. "Sjøforsvarets Intendanturoffiserers Forening" kan samtidig fejre 25 års jubilæum.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

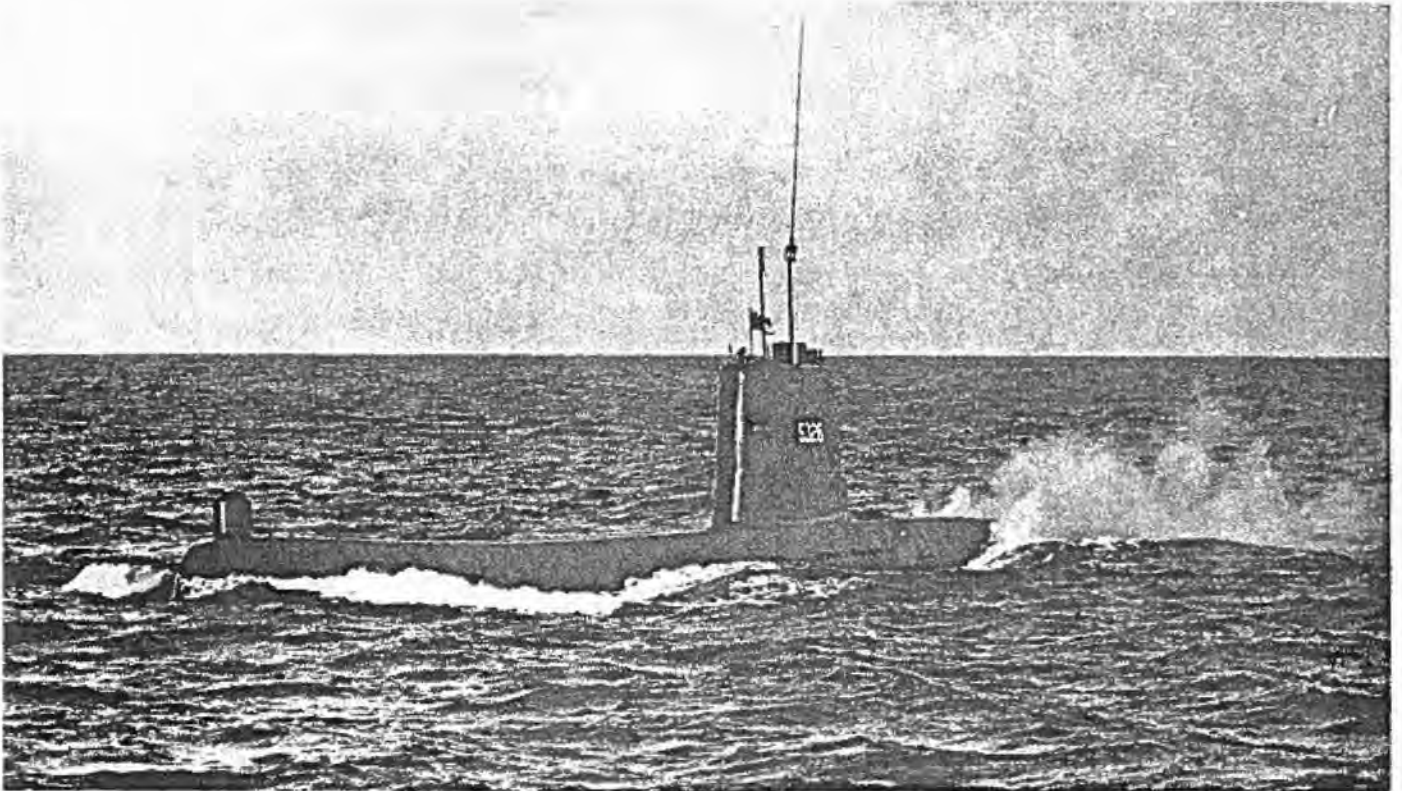

Hidtil længste danske ubådstogt

Den 11.december - nøjagtig på et-årsdagen for undervandsbåden NARHVALENS hjemkomst fra 6 ugers neddykket patrulje - ankom undervandsbåden DELFINEN til Holmen efter at have gennemført det længste togt, en dansk undervandsbåd nogen sinde har været på.

"Vi er dog ikke rekord-jægere", udtaler skibets chef, kaptajnløjtnant L.H.Skotte, "men vi blev tilbudt en enestående lejlighed til mere end to måneders koncentreret træning og uddannelse, så det er klart, at vi straks greb chancen."

DELFINEN sejlede fra Holmen den 8.oktober og ankom et par dage senere til den engelske flådebase Rosyth i Skotland. Her meldte chefen sig til den engelske Commodore J.Fieldhouse, højste NATO-flaget på undervandsbåden, og dermed indgik DELFINEN i NATO-styrken "Standing Naval Force Atlantic" (STANAVFORLANT), som den første undervandsbåd, der nogensinde har været tilsluttet denne styrke.

STANAVFORLANT bestod hermed af den engelske missil-destroyer NORFOLK, den amerikanske destroyer BIGELOW, den hollandske destroyer AMSTERDAM, den tyske destroyer SCHLESWIG-HOLSTEIN, de to norske fregatter OSLO og STAVANGER samt den danske undervandsbåd DELFINEN.

Under opholdet i Skotland gennemgik DELFINEN det såkaldte "Joint Maritime Course", et taktisk kursus bestående af en teoretisk del i land og en serie praktiske øvelser på havet. De praktiske øvelser i Nordsøen blev afviklet i vindstyrke fra 10 til 12, og da DELFINENS angrebsområder lå så langt fra hinanden som ved Trondhjem, ud for Nolsø på Færøerne og ved Shetlandsøerne, måtte der sejles en del for at nå det. Det blev derfor en god afprøvning af, hvad personel og materiel kan klare under vanskelige forhold.

Efter kurset var slut gik turen på overfladen til Antwerpen, hvor en stor del af NATO's ledelse med generalsekretær dr. J. Luns i spidsen aflagde besøg og fik forevist undervandsbåden. For besætningen var der arrangeret busture, fabriksbesøg, besøg på diamantsliberi og meget mere, så alle kunne fyldt med oplevelser sætte kursen mod Danmark, hvor DELFINEN efter at have deltaget i øvelsen "Yellow Bird" anløb København. Her gik hele STANAVFORLANT til kaj ved Langelinie, og DELFINEN's besætning fik nu lejlighed til et par dage sammen med deres pårørende. Det blev dog ikke til så megen frihed, da hele opholdet i København var

fyldt med arrangementer, og der blev da også sat en ny ubåds-rekord, idet der ved en reception om bord var samlet 96 gæster - 5,8 tons - i undervandsbåden på én gang.

Sikkert på grund af det særpræg, der altid er over undervandsbåde, og også på grund af bådens ringe størrelse, var der altid stor interesse for at komme på besøg i DELFINEN, og under det meste af opholdet i STANAVFORLANT sejlede der da også befalingsmænd og menige fra de andre skibe med i undervandsbåden.

Fra København gik turen tilbage til Nordsøen, hvor der blev gennemført en serie øvelser med STANAVFORLANT's øvrige skibe, der nu også omfattede en atomdrevet undervandsbåd. Fra øvelsesområdet forlagdes til Bergen, hvor alle skibene samlede kræfter til årets sidste øvelser, nemlig sidste del af "Joint Maritime Course", der ligesom sidst blev afviklet i Nordsøen. Denne gang gik turen - rig på angrebsøvelser - rundt Shetlandsøerne til syd for Færøerne og endte i Rosyth i Skotland.

Den 7. december holdtes en lille højtidelighed, hvorved NATO-styrken opløstes, og derefter sejlede skibene hver til sit hjemland. DELFINEN måtte ligeledes tage afsked med mangen en god ven fra de andre STANAVFORLANT-enheder og sejle hjem til København efter at have tilbagelagt 5.750 sømil i løbet af de to måneder i STANAVFORLANT med over halvdelen af den samlede sejltid neddykket.

For alle om bord var det en stor oplevelse at samarbejde med skibe fra så mange forskellige lande, og den træning og sejladsrutine, der blev opnået, fik alle til at håbe, at det næste år igen blev muligt at deltage i STANAVFORLANT. (DELF)

Den årlige radio-og signalkonkurrence

Søværnets årlige radio- og signalkonkurrence, der holdtes ved Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus den 3. og 4. oktober, har fået sin endelige afslutning.

Resultatet af konkurrencen forelå 31. oktober, men det har ikke været muligt at tilsende præmietagerne deres velfortjente erindringer før nu.

Det kan umiddelbart synes, at der går for lang tid mellem konkurrencens afholdelse og præmieuddelingen, hvorfor et par enkelte oplysninger måske kan belyse dette forhold. Konkurrencen havde 84 deltagere, der tilsammen løste 179 skriftlige opgaver. Disse opgaver skal først bedømmes, inden den egentlige beregning af det endelige resultat kan

foretages. Først derefter kan der indkøbes præmier, ligesom disse skal indgraveres og præges. Det blev derfor besluttet at udsende resultatet af konkurrencen så snart dette forelå, og derefter præmierne så hurtigt som gørligt.

Da resultaterne vel nok er kendt af de fleste interesserede, skal det her kun kort fremhæves, at 11 deltagere opnåede præmie, og 5 deltagere udmærkelsestegn, ligesom der tildeltes en opmuntringspræmie til den korporal, der opnåede det bedste antagelige resultat.

Holdkonkurrencen blev vundet af 3. Ministrygerdivision, der modtog "Søværnskommandoens Vandrepokal i Kommunikation".

I lighed med tidligere år, havde Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste stillet et beløb til rådighed til indkøb af en bogpræmie til det vindende hold. For beløbet blev købt en særdeles smuk udgave af forfatteren Martin A.Hansen's "Orm og Tyr". Bindets forside blev i guldtryk præget med den enkelte deltagers navn, Søværnets mærke samt oplysninger om konkurrencens data, og vil således være en værdifuld erindring om de pågældendes tjeneste i 3.Ministrygerdivision.

(SIS)

Julevartegn på Langelandsfort

I en årrække har ved særlige lejligheder illumination med lyskæder af Søværnets skibe skabt feststemning under besøg i både danske og udenlandske havne. Lignende illumination på Søværnets landtjenestesteder er derimod næppe almindelig.

På Langelandsfort fejredes imidlertid for andet år i træk julen med illumination af en 30 m høj rediomast, der står på en 20 m høj bakketop, hvis kontur ligeledes er blevet markeret med en lyskæde. I klare nætter står dette vartegn som en lysende kæmpepil mod himlen og spreder feststemning over hele Sydlangeland og vel en halv snes mil til havs.

Allerede i fjor fik fortet mange anerkendende og taknemmelige bemærkninger i den anledning fra egnens befolkning, og i år fik man længe før jul adskillige opfordringer til at gentage arrangementet og gøre det til en tradition.

(LFT)

Brasilien fornyer flåden

Brasilien er ved at gennemføre en omfattende fornyelse af flåden. En stor del af enhederne har nået - eller vil snart nå - aldersgrænsen. Moderniseringen vil betyde, at Brasiliens marine i løbet af en tiårsperiode vil blive en vigtig magtfaktor i det sydlige Atlanterhav.

Marinestabens fornyelsesplan blev godkendt i 1966, og der er siden bygget fem mindre skibe, der er indgået i flådens tal. 14 andre enheder er under bygning i Brasilien og på udenlandske værfter. Efter planen skal 58 orlogsskibe være færdigbygget inden 1980. De udrustes med de nyeste våben og installationer.

Brasilien har for tiden seks patruljebåde under bygning i Israel. De udstyres med Gabriel-raketter af samme type, som den israelske marine bruger. Det er muligt, at der skal bygges endnu en serie, hvis Brasiliens flåde finder dem tilfredsstillende. Fire fregatter er under bygning i Storbritannien. De skal have anti-ubådshelikoptere og missiler.

(MST)

Indland kort

Personel fra den vesttyske marines "Seetaktische Lehrgruppe" har fået tilladelse til at få demonstreret den taktiske træner i Frederikshavn. Besøget vil formentlig finde sted i perioden 26.februar til 3.marts.

Flådestation Grønnedal har holdt årets sidste skydninger med sit sømålsbatteri og vil snart slutte skydningerne også med luftmålsbatteriet. Dermed vil artilleriskydeprogrammet for 1972 være gennemført.

Chefen for Søværnet har til Rigsarkivet afleveret en række kommentarer og oversigter til belysning af Søværnets historie under besættelsen 1940-45. Det nedsatte arbejdsudvalg vil dog fortsætte arbejdet med høringer, indtil der ikke kan påregnes yderligere oplysninger af interesse.

Chefen for Søværnet har tiltrådt et forslag fra Forsvarskommandoen om EDB-virksomhedens organisation i forsvaret. Der vil senere blive

taget stilling til, hvilket personel, der skal afgives til denne virksomhed.

Inspektionsskibet VEDDEREN sejlede i oktober en distance på 2080 sømil svarende til 3850 km. Skibets helikopter fløj i samme måned 45 timer. Der blev bl.a. gennemført en patienttransport fra Narssarssuaq til Narssaq.

Søværnets Flyvetjeneste konstaterede ved ompakning af en dinghy, en 5-mands gummiflåde, en forbrænding af den ene side, formentlig fordi den har været ved et varmeapparat. Flyvetjenesten indskærper, at flåden skal behandles varsomt og opbevares fri for varme, olie og fugt.

Udland kort

6 fartøjer og helikoptere fra den norske marine har i juledagene lokaliseret en række drivende tøndes med giftigt industriaffald langs den norske kyst. De drev bort fra en lægter, der sank ud for Kolsøy. Der var 1100 tøndes om bord og knap halvdelen kom i drift.

Det svenske Kustartilleris tunge batterier har nået aldersgrænsen og skal udskiftes. Man er interesseret i en ny amerikansk haubits-konstruktion XM 204, der har en såkaldt flydende eller blød rekyle. Samtidig er kanonens vægt reduceret med 10-15%.

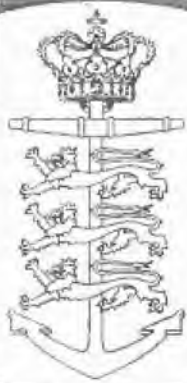
Helsingfors har bestilt verdens stærkeste havneisbryder TEUVO fra Wärtsilä-verftet. Den dieselelektriske maskine får en effekt på 4.750 hk. Sverige har bestilt en isbryder af samme type på verftet.

Den norske Vernepliktige Sjøoffiserers Forening siger i en udtalelse, at man er urolig over marinens begrænsede muligheder for at hævde suveræniteten over søterritoriet. Bevillingerne til flåden følger ikke intensionerne i langtidsplanen, som bør være den minimale ramme, hedder det.

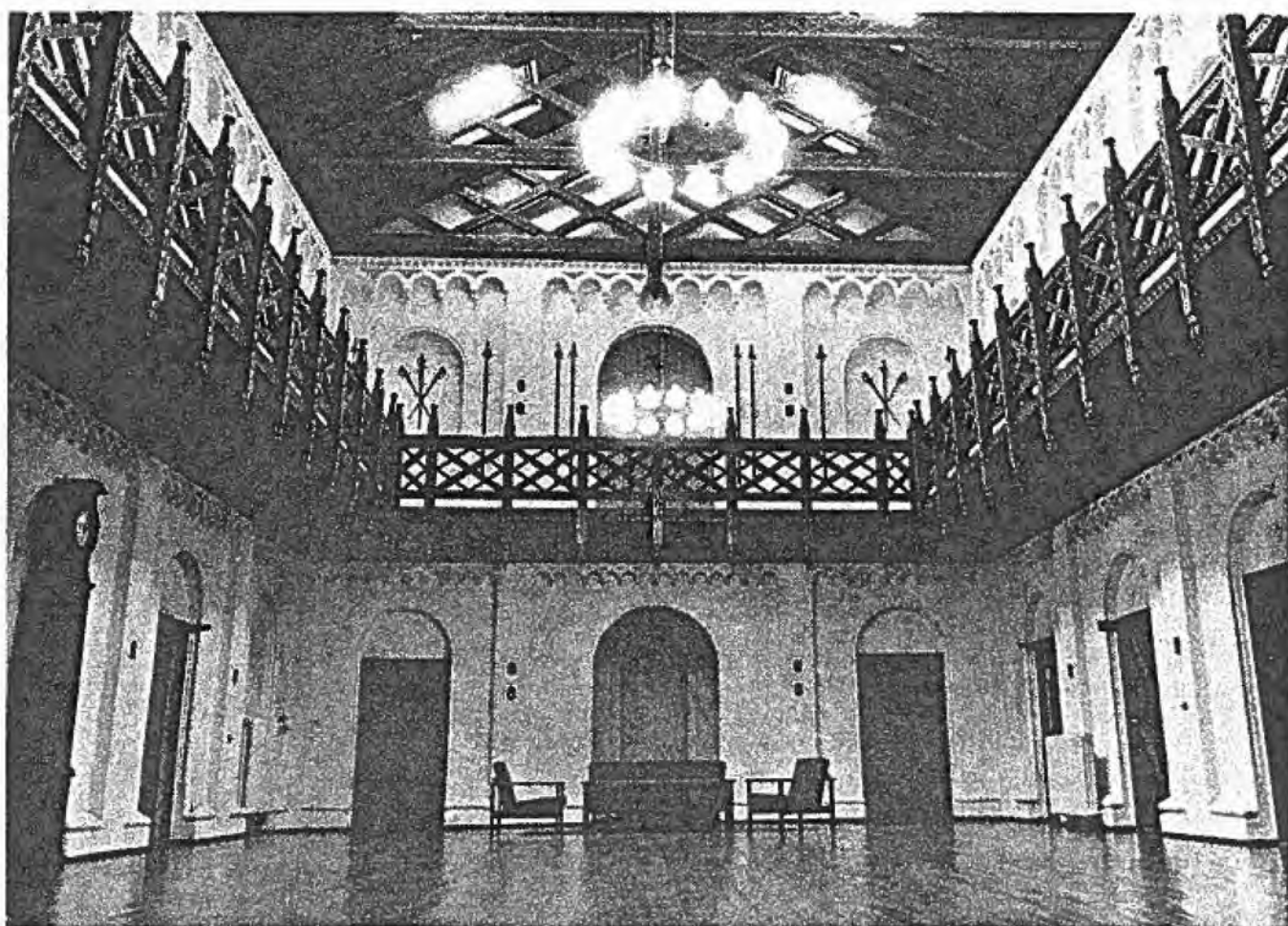
Den argentinske admiral Emilio Berisso, der netop var fratrådt som chef for den strategiske afdeling i marinestaben, er blevet skudt ned og dræbt på åben gade i Buenos Aires. Motivet menes at være hans arbejde for at samordne forsvarsgrenene for at imødegå undergravningsvirksomhed.

Verdens største fiske-fryseskib er søsat fra værftet i Nikolajev ved Sortehavet. Det er på 20.000 t og det første i en serie. Tophastigheden er 19 knob.

Thøstrup

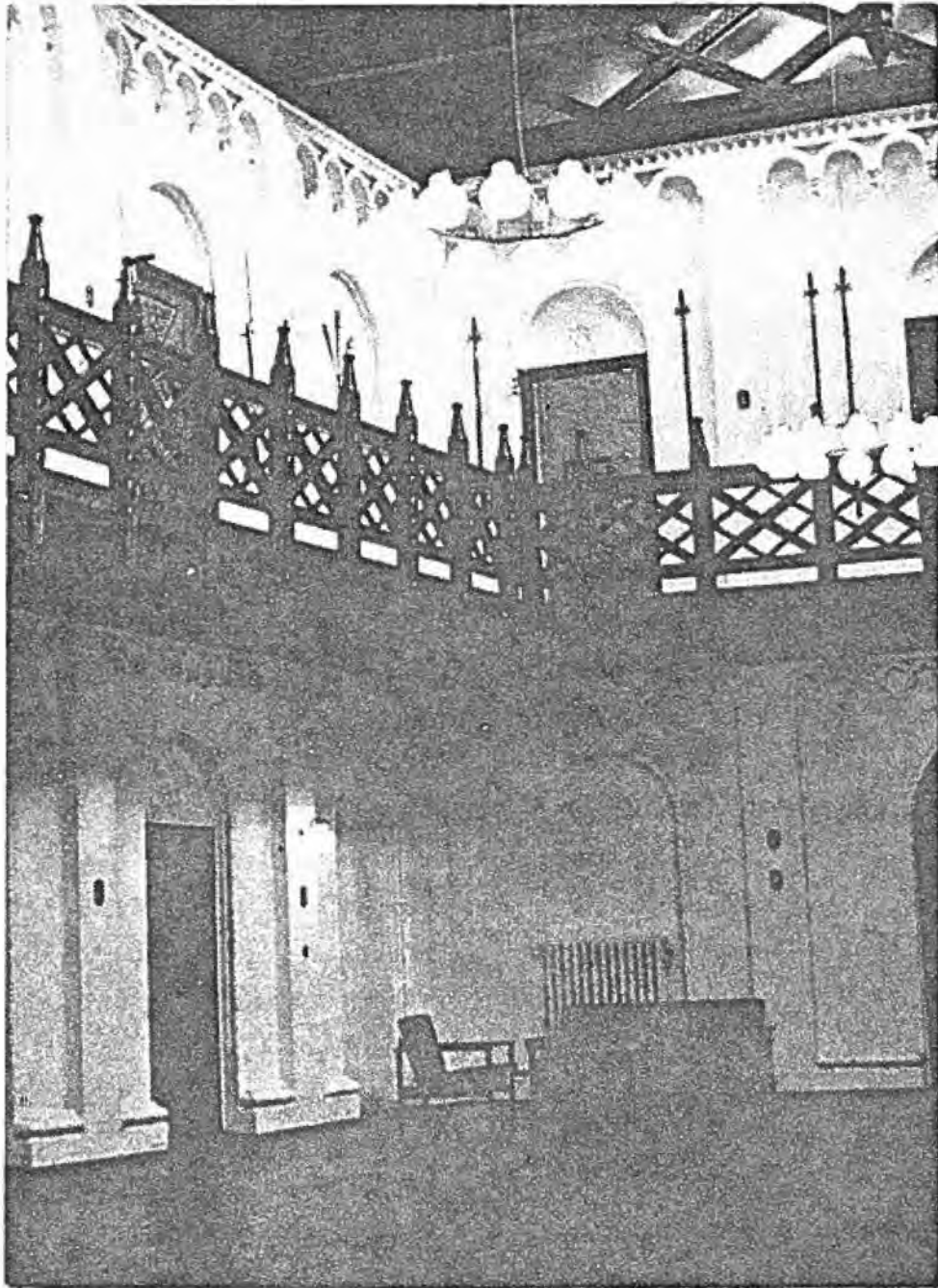
SØVÆRNS- ORIENTERING

Farvel til det gamle hus

Når Chefen for Søværnet og Marinestaben i denne uge flytter til Vedbæk og dermed forlader Gernersgade 20, ophører denne bygnings tilhørsforhold til Søværnet, idet den overgår til brug for Geodætisk Institut. Bortset fra perioden 1939-49 har Marinen siden 1869 anvendt bygningen til forskellige maritime formål.

Bygningen er opført 1856 af murermester Seidelin til brug for Søetatens Pigeskoie. Et minde om denne anvendelse er de relieffer, der endnu findes over nogle af de indvendige døre.

I 1869 ændredes de hidtidige bestemmelser for uddannelse af kadetter. Det gamle Søkadetakademi blev ophævet, og Søofficersskolen blev oprettet. Da den hidtil anvendte bygning på Christiansholm ikke længere kunne bruges af skolen, og da pigeskolens bygning i Nyboder havde vist sig at være for stor til sit formål, valgte man huset i Gernersegade som skolebygning for Søofficersskolen, der overtog det 1. maj 1869.

Huset var opført som en firlænget bygning med en rektangulær åben gård i midten. En del ombygning og tilbygning var dog nødvendig for at gøre den egnet som skole for kadetterne. Der blev således bl.a. lagt tag over gården, så der fremkom en passende gymnastiksal.

I 70 år var bygningen ramme om kadetternes uddannelse indtil 1939,

hvor skolen flyttede til den nyopførte bygning på Nyholm.

Gernersgade 20 blev der efter anvendt af Hæren som skole for Hærens Forplejningskorps, der imidlertid måtte rømme bygningen efter 9. april 1940, hvor den blev overtaget af den tyske værnemagt og anvendt som kaserne. Efter befrielsen var der en kort overgang indkaseret engelske tropper, men der efter stod den tom i flere år indtil 1949, hvor Søværnskommandoen, nu Marinestaben, flyttede ind.

(HIS)

Den nye civiluddannelse

Den nye Forsvarets Civiluddannelse begynder sin virksomhed den 1. april. Den hører direkte under Forsvarskommandoen og har til opgave at bistå denne samt værn og korps ved løsning af spørgsmål inden for civiluddannelsen.

Ansvar for opfyldelse af civiluddannelsen påhviler således de militære chefer. Ansvar omfatter orientering om civiluddannelsens tilbud, studie- og erhvervsvejledning og personellet indføring i de valgte uddannelser. Vejledningen gennemføres i samarbejde med erhvervsvejledningen ved den offentlige arbejdsformidling.

Med henblik på varetagelse af disse orienterings- og vejledningsopgaver vil der være behov for, at tjenestedscheferne snarest træffer forberedelser til at medvirke ved ordningens gennemførelse overfor stampersonel m.fl. Forsvarskommandoen har derfor anmodet om, at der ved en række tjenestesteder udpeges en officer til at varetage orienterings- og vejledningsopgaverne i samarbejde med de ansatte vejledere ved Forsvarets Civiluddannelse - det er 3 deltids- og 6 heltidsvejledere på landsbasis. Tjenestestederne er for Søværnets vedkommende flådestationer, eksercerskolen, konstabelskolen og Søværnets Sergent- og stationerne, Søværnets Eksercerskole, Søværnets Konstabelskole og Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

deltager i stampersonellets militære uddannelse og i øvrigt har interesse for uddannelsesopgaver. Det er hensigten at give de udstukne officerer en orientering, der skal holdes 4 steder - 2 i det jysk-fynske område og 2 på Sjælland. Uddannelsesofficererne vil her blive orienteret om opgaven, herunder i hvilken udstrækning de civile vejledere kan støtte gennemførelsen af civiluddannelsen.

(MST)

Flere og flere flådebesøg

Igen i 1972 har København været besøgt af et stort antal fremmede orlogsskibe. Antallet af besøgende enheder er fra at være 56 i 1968 steget til 105 i 1972. For at være i stand til at overkomme et så stort antal enheder har Flådestation København måttet hente megen hjælp hos Københavns Kommune og mange andre civile myndigheder og firmaer.

Københavns Havnevæsen har meget velvilligt stillet Langelinie til rådighed ved størsteparten af besøgene, og mange firmaer har modtaget besøg af orlogsgaster på bustur. I alt har der været ca. 16.500 udenlandske besøgende, hvoraf en stor del har aflagt besøg på Tøjhusmuseet og bryggerierne Carlsberg og Tuborg.

Derudover har der været mange besøg på andre museer og virksomheder så som Frihedsmuseet, Kronborg, Peter F. Heerings Fabrikker, Den kongelige Porcelainsfabrik og mange andre.

Føruden enheder fra vore NATO-partnere har der været skibe fra Argentina, Brasilien, Mexico, Sverige og Finland.

I Flådestation Frederikshavns område har der i det forløbne år været 50 flådebesøg omfattende 127 skibe med en samlet besætning på 10.360 mand. I sammenligning med de sidste par år er det en beskeden stigning i antallet af besøgende skibe.

Flådebesøgene har været efter følgende størrelsesorden: Tyskland 85 skibe med 2.997 mand, Standing Naval Force 9 (2.786), England 14 (1.919), USA 7 (1.765), Belgien 6 (420), Holland 4 (317), Sverige 1 (108), Frankrig 1 (48). (FLS)

Mindre marinehistorisk arbejde

Marinestabens historiske Sektion har i det sidste år af sin virkeperiode modtaget og besvaret mange forespørgsler om maritim-historiske emner. Blandt sektionens øvrige arbejder kan nævnes en undersøgelse af forskellige af Søværnets sabler i 1800-tallet.

Efter Forsvarsministeriets bestemmelse er sektionen nedlagt 15. januar 1973 og sagsområdet formelt overført til Marinens Bibliotek. Det er således med beklagelse, at aktiviteten på det marinehistoriske område af økonomiske årsager bliver stærkt reduceret. Forespørgsler af historisk karakter kan for fremtiden ikke forventes besvaret. Historisk interesse-rede henvises til at søge de ønskede oplysninger ved selvstudium i Marinens Bibliotek. (MST)

Det nye svenske forsvarsbudget

Den svenske regering har forelagt budgettet for det kommende finansår. For forswarets vedkommende foreslås en budgetramme på 7.382 mio. sv.kr., hvilket er en stigning på 450 mio. Stigningen er udelukkende kompensation for øgede pris- og lønudgifter.

Hærens bevillinger stiger med 116 til 2.361 mio., marinens med 27 til 944 mio. og flyvevåbnets med 189 til 2.260 mio. sv.kr.

I flåden moderniseres det faste og mobile kystartilleri, og der leveres nye torpedo- og undervandshåde. Fredsorganisationen ændres, hvilket vil medføre nedskæring af personeltallet. Øvelsesaktiviteten formindskes og kommer kun til at omfatte særlige øvelser og mobiliseringsøvelser.

I flyvevåbnet fortsætter leverancen af Viggen-fly, men der er indledt studier for at afløse en ny flytype omkring 1985. Visse eskadriller af Draken-fly skal nedlægges. Rigsdagens beslutning om udvikling af tre eskadriller vil blive gennemført.

De værnepligtiges dagpenge forhøjes med 1 til 8 kr. og familiebidragets maximumbeløb stiger fra 15 til 17 kr. per familiemedlem om dagen. Også bolighjælpen forhøjes og de værnepligtige, som gør tjeneste langt fra hjemmet, vil få flere gratis rejser.

De frivillige forsvarsorganisationer får deres bevillinger forhøjet med 1 mio. til 18,4 mio. sv.kr. (MST)

Indland kort

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har efter indstilling fra Søværnets Idrætskomité anmodet materielkommandoen om at købe det af firmaet Monark Crescent udlånte sejlfartøj MONARK-44 til fortsat brug på eksercerskolen. Prisen er 9.880 kr.

I fjor indregistreredes 12.635 indkomne sager ved Marinestaben og der udsendtes 7.734 skrivelser. De tilsvarende tal for 1971 var 12.899 og 6.985.

"Artic Institute of North America" har med dansk tilladelse etableret en videnskabelig station på Nordvestø i Carey-øgruppen. På den

ubeboede Isbjørnes 60 sømil vest for Thule har Grønlands Kommando rejst en flagmast. Flaget vil blive fornyet hvert andet år.

Den roligt stigende tilgang af personel til Marinehjemmeværnet fortsætter. Ved årets udgang var der 2906 mand mod 2851 året før. Marinehjemmeværnet er ved at klargøre orlogskutteren Y 339, der blev overtaget fra Søværnet i december.

Den vesttyske fregat EMDEN kolliderede den 6. januar 40 sømil vest for Bornholm med den østtyske trawler BERLIN af Rostock. Fregatten fik et to meter bredt hul under vandlinjen og er efter en nødtørftig reparation i Rønne gået til værft i Kiel. Der skete ikke større skade på trawleren.

Til sommer ophører udenlandske fiskeskibes tilladelse til at fiske mellem 6 og 12 sømil i grønlandske farvande. Grænsen vil da være 12 sømil, og Grønlands Kommando håber at kunne råde over to inspektionsskibe af HVIDBJØRNEN-klassen i overgangsperioden.

Udland kort

Den norske regering har nedsat et udvalg, der skal vurdere befalingsmandsordningen, navnlig beordringssystemet. Der skal findes frem til ændringer uden at svække beredskabet og uden at røre ved Forsvarets struktur. Forsvarets ombudsmand, Edgar Andreassen, er formand.

Et stort fiskerimoderskib bygget på polsk værft er i Kaliningrad afleveret til Sovjet. Skibet er et af de 120 nybygninger, som Polen leverer til Sovjet i indeværende femårsperiode. Det er et led i Comecon-landenes fordeling af forskellige skibstyper imellem landenes værfter.

Også i Finland er fyrskibene en saga blot. Det sidste tilbageværende KEMI, der blev bygget for 72 år siden, skal i år ud for sidste gang. Til efteråret skal det ophugges.

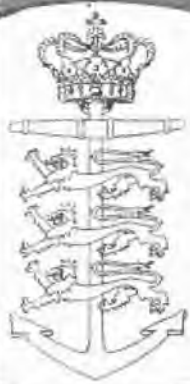
Den nordlige del af den jyske vestkyst vil være mest udsat for olieforurening, hvis der sker uheld ved den norske olieboring i Nord-søen. Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Forskningsråd har i et år hver uge udkastet 100 plastickuverter fra boreplatformen Gulftide. 87% af

en enkelt uges udkast blev fundet på den jyske vestkyst.

Et britisk værft har leveret et ammunitionsskib til den amerikanske flåde. Skibet har fået navnet KISKA. Det er på 20.000 t og kan overføre ammunition under fart til to skibe. Det har helikoptere og en besætning på 400.

For første gang besejler sovjetiske skibe det Nordlige Ishav omkring årsskiftet. Man sejler helt frem til Jenisejs udmunding. Der foregår for tiden en række forsøgssejladser med dieselelektriske skibe ad kanaler, som er banet af atomisbryderen LENIN. Hverken 40 graders frost eller voldsomme snestorme har standset sejladsen.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for Søværnets nytårsparole

Chefen for Søværnet indledte med at referere Forsvarschefens nytårshilsen til Hendes Majestæt og Hans Kongelige Højhed Prins Henrik samt hele den kongelige familie.

Hendes Majestæt Dronningen takkede for denne hilsen og udtrykte ønsket om et godt nytår for forsvaret med påskønnelse af god indsats i det forløbne år. Hendes Majestæt udtalte sin fulde tillid til, at forsvaret trods alle vanskeligheder også i det nye år ville arbejde med dygtighed og god vilje til gavn for vort land.

Viceadmiralen sagde derefter: I anledning af nytåret er det naturligt at gøre et tilbageblik over året der svandt. Det har været et år præget af særlig mange ekstraarbejder for alle stabens medarbejdere. Hovedparten af disse arbejder har omfattet forskellige undersøgelser i forbindelse med forslag til ny forsvarslov - herunder besvarelse af spørgsmål desangående, såvel som de i årets løb iværksatte spareforanstaltninger. Intensivering af rationaliseringsbestræbelserne betød en yderligere arbejdsbyrde, men disse bestræbelser skal tilsikre den bedste udnyttelse af de til rådighed stillede midler, hvilket vi alle må være

interessere i at arbejde for.

Dernæst bør det nævnes, at samarbejdsordningen har undergået ændringer, og det er mit håb at den nye struktur kan sikre et fortsat godt samarbejde gennem alle led.

Ved det nye års begyndelse er den skelsættende begivenhed naturligvis Danmarks medlemskab af det europæiske fællesskab, som skaber baggrund for et øget økonomisk samarbejde indenfor vesteuropa, forhåbentlig til gavn for os alle.

Det er jævnligt blevet fremhævet at bestræbelserne for at fremme afspænding i Europa er blevet forstærket i det forløbne år. Man må glæde sig over at ansvarlige statsmænd er kommet på talefod herom, men man må samtidig erindre sig, at en udvikling af denne karakter tager meget lang tid. Ekspertter advarer derfor mod at tage forskud på de forventede resultater.

Det må mane til eftertanke og besindighed, når man erindrer at meget stærke militære styrker er til rådighed for WP-landene, og især vil det være naturligt at minde om de betydelige maritime styrker, som efterhånden er blevet opbygget i Østersøen, og som kan anvendes til støtte for en aktiv maritim strategi.

Det er i denne situation nødvendigt for forsvaret - og her tænker jeg navnlig på Søværnet - bestandigt at være årvågen og agtpågiven overfor alt, hvad der foregår i vore farvande, og det er nødvendigt at opretholde et beredskab, som er troværdigt.

Udover løsning af de heraf følgende opgaver har Søværnet fortsat bidraget til at løse andre og vigtige samfundsmæssige opgaver. Jeg tænker på søredningstjenesten, mineuska deliggørelsen, søopmåling, olieforureningsbekæmpelse, fiskeriinspektions- og stationstjeneste i Nordøen, i færøske og i grønlandske farvande.

Det kan ikke nægtes, at det er med vemod, at Marinens ledelse efter en lang årrække her i Gernersgade står over for at skulle forlade denne gamle bygning, som rummer så mange gode minder. Ved indflytningen i Forsvarskommandoens nye bygning vil forsvarets øverste ledelse imidlertid blive bragt sammen, hvormed det praktiske grundlag for et ønskeligt, snævrere samarbejde skulle være til stede. Flytningen vil dog medføre mange ændringer og kræve en del tilpasning, som jeg håber alle vil kunne acceptere uden besvær.

Lovarbejdet i Folketinget fortsætter og efter forlydender er der mulighed for et bredt politisk forlig, hvilket vil være ønskeligt som grundlag for forsvarets virke i fremtiden.

I forhåbning om gode fremtidige arbejdsvilkår ønsker jeg alle et godt nytår - både for Dem selv personligt og for Deres familier.

(MST)

Forsvarschefens velkomstord

Den komplicerede flytning af Chefen for Søværnets og Marinestabens kontorer fra Gernersgade til Forsvarskommandoens nye bygning i Vedbæk foregik planmæssigt og med stor præcision. Alle er nu på plads og organisationen er ved at tilpasse sig de ændrede forhold.

Umiddelbart efter indflytningen sendte Forsvarschefen en hilsen til hver enkelt af Marinestabens personel. Den havde følgende ordlyd:

Indflytningen af Forsvarskommandoens enkelte komponenter i administrationsbygningen i Vedbæk indleder en ny epoke i Forsvarskommandoens kortvarige historie, idet den samlede Forsvarskommando, med ganske enkelte undtagelser, hermed vil få sit virke under samme tag.

En sådan ændring fra det tidligere giver mulighed for visse administrative fordele, men, hvad ikke er mindst vigtigt, tillige mulighed for en forøget koordination af tjenesten og gennem den udvidede personelle kontakt på tværs af værnsgrenser mulighed for en bedre forståelse for de enkelte værns og for fællesskabets problemer og forhold. Det er vigtigt, at disse muligheder udnyttes fuldt ud til gavn såvel for det enkelte værn som for forsvaret som helhed.

Men også på det klima- og trivselsmæssige område kan indflytningen vise sig at være af værdi. Fra et mere begrænset - eksempelvis værnsvistilhørsforhold er der nu åbnet mulighed for opbyggelsen af en fællesskabsfølelse, der omfatter forsvaret som helhed. Det er mit håb, at alle vil have øjnene åbne for de trivsels- og klimaskabende muligheder, som den bedre personlige kontakt indebærer.

Med disse ord og i forventningen om at ovennævnte muligheder vil blive udnyttet fuldt ud til gavn for tjenesten og til glæde for personellet byder jeg Chefen for Søværnet og personellet i Marinestaben velkommen.

(MST)

Forsvarschefen på besøg

I dagene 16.-18. januar aflagde Forsvarschefen, general O.Blixenkrone-Møller, besøg ved Søværnet.

Den første dag havde generalen lejlighed til at overvære øvelser i Kattegats sydlige del, hvor SMALL PLAY-enheder bl.a. kunne opvise torpedoskydning og minelægningsøvelser. Forsvarschefen aflagde de følgende dage besøg ved Søværnets operative Kommando i Århus og ved Flådestation Frederikshavn, hvor der blev givet en orientering. Desuden besøgte generalen de tekniske installationer, et minedepot, kampinformationsskolen samt Søværnets Sergeant- og Reserveofficersskole.

Forsvarschefen sejlede til slut fra Frederikshavn til Helsingør med torpedobåden SØULVEN. (MST)

Nye britiske orlogsskibe

Royal Navys nybygningsprogram omfatter for tiden 33 orlogsfartøjer til en samlet udgift på mere end 300 mio.pund. På nybygningsprogrammet er der 5 atomdrevne undervandsbåde af SWIFTSURE-klassen, 6 missiljagere af SHEFFIELD-klassen, 1 missiljager (BRISTOL), 9 fregatter af AMAZON-klassen samt 12 skibe og fartøjer til særlige formål.

På planlægningsstadiet befinder sig et projekt om en ny skibstype på ca. 20.000 t, hvorfra lodret startende og landende luftfartøjer, herunder helikoptere, kan operere.

Den 18. januar blev fregatten AMBUSCADE, den fjerde af den nye AMAZON-klasse søsat ved skibsværftet i Glasgow. Fregatten er på 2.500 t og forsynet med Rolls-Royce og Tyne gasturbiner. Skibet er bl.a. udstyret med Seacat-missiler og en Wasp helikopter, der senere skal udskiftes med en tomatores Lynx anti-submarine helikopter. Det er det syvende skib i flåden, der bærer navnet AMBUSCADE. Det første var et mindre skib på 740 t, der blev erobret af franskmændene i 1746. Det næstsidste var en destroyer fra 1926, der i sidste krig gjorde tjeneste som eskorteringsskib i Nordatlanten. Det blev ophugget i 1947.

(MST)

Indland kort

Meteorologisk Institut foretog i december et raketforsøg på forsvarsområdet Søndre Strømfjord. Formålet var at fremkalde to skyer af Bariumilt i godt to hundrede kilometers højde for at undersøge de elektriske felter i ionosfæren. I forsøget medvirkede tre fotostationer i Søndre Strømfjord, Godhavn og Umanak.

Også små ændringer kan være af betydning. Inspektionsskibet VÆDDEREN har foreslået, at den nye branddragt ændres således, at lynlåsene gøres længere, så dragten er nemmere at tage på, og at vidden i bukserne forøges, så dragten kan tages på uden at man først skal tage støvlerne af. Søværnets Flyvetjeneste har sendt forslaget til Søværnets Materielkommando med anbefaling.

En af eleverne på slædepatruljen SIRIUSs vinterskole i Norge har brækket benet under skitræning. Det er første gang, der er sket skade på danske elever i de 14 år, man har benyttet vinterskolen. Eleven er blevet overført til sygehus i Danmark.

Orlogspræsterne holder møde på Flådestation Korsør den 30. januar. Der skal bl.a. drøftes orlogspræsternes situation i dag og erfaringer fra tjenesten i det forløbne år. Desuden holdes et orienterende foredrag om Civilforsvaret.

Chefen for Søværnet har tiltrådt et af Chefen for Hæren fremsat forslag om, at der indføres alkotestballoner i forsvaret. Det foreslås, at Søværnets militærpoliti-stationer i lighed med Hærens forsynes med hver 1 sæt.

Den britiske fregat BERWICK indleder årets flådebesøg i København i perioden 17.-21. februar. Der er 235 besætningsmedlemmer om bord. Der skulle også i februar have været besøg af den indiske fregat ANJADIP, men det er blevet udsat.

Udland kort

Det ventes, at der kommer en prøveordning med salg af øl i det norske forsvars kantiner til foråret. Et af prøvestederne bliver formentlig Haakonvern. Det nedsatte udvalg - kaldet øludvalget - afleverer en indstilling herom inden månedens udgang.

Det sovjetiske skibsregister oplyser, at handelsflåden nu består af 6.793 handelsskibe på tilsammen 16.290.800 brt. I løbet af et par år skal den forøges med 5 mio. brt. Hovedparten af skibene leveres fra sovjetiske værfter, men der er store ordrer i en lang række lande. Mange af de nye skibe er isforstærket.

En enestående organisation, den svenske flådes politikorps, nedlægges efter 99½ års virksomhed. Den blev oprettet for at bevogte orlogsværftet i Karlskrona, men fik i årenes løb mange andre opgaver. Ved nedlæggelsen eksisterer den kun i Karlskrona, men har tidligere også eksisteret i Stockholm og Gøteborg.

USA og Grækenland har underskrevet en aftale, der tillader et hangarskib og seks destroyere fra USA sjette flåde at ankre op i Elefsisbugten. Aftalen omfatter også faciliteter i land for 9.600 besætningsmedlemmer og deres familier.

Den første af en ny type katamaran-trawler EKSPERIMENT 2 er søsat fra værftet i Kaliningrad og er på prøvesejlads i Østersøen. Den er større end EKSPERIMENT 1 og kan nedfryse 30 t pr. dag. Værftet arbejder også med en mindre katamaran-type.

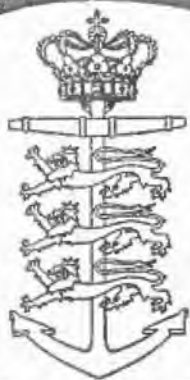
De første farvefjernsyn til det norske forsvar er under anskaffelse. De vil blive tildelt tjenestesteder med meget personel og få velfærdstilbud. Samtidig får Flyvevåbnet cinemascop-udstyr for 100.000 kr. til 6 flyvestationer.

Det svenske flyvevåben mistede i fjor tre piloter ved havarier. Det er det laveste tal i flyvevåbnets historie. 7 Draken og 3 Lansen totalhavarerede. På grund af besparelserne blev antallet af flyvetimer sænket med 9.500 til 116.000.

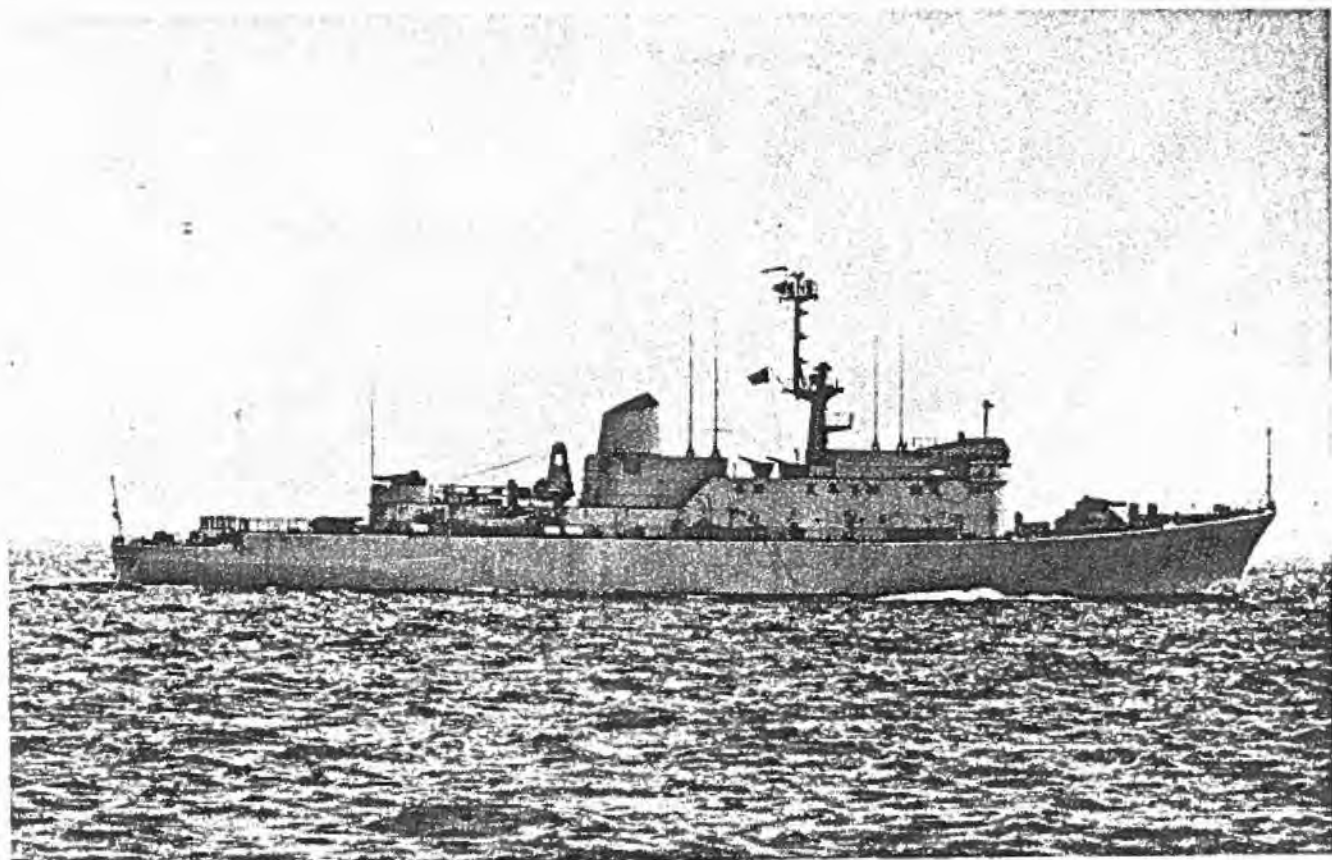
Den nyudnævnte britiske flådeminister, Antony Buck, er på rundrejse for at aflægge tiltrædelsesbesøg på Royal Navys tjenestesteder. Han har bl.a. været et døgn om bord i fiskeriinspektionsskibet BRINTON under en inspektion i Nordsøen.

Det amerikanske firma Babcock and Wilcox, der har konstrueret reaktorerne til atomskibene SAVANNAH og OTTO HAHN, skal for en amerikansk redergruppe planlægge tre atomdrevne fragtskibe. Efter at oliepriserne er blevet fordoblet i de sidste par år og med en ventet fordobling til inden 1975, er atomkraften ved at blive konkurrencedygtig.

J. Thastrup
Thostrup

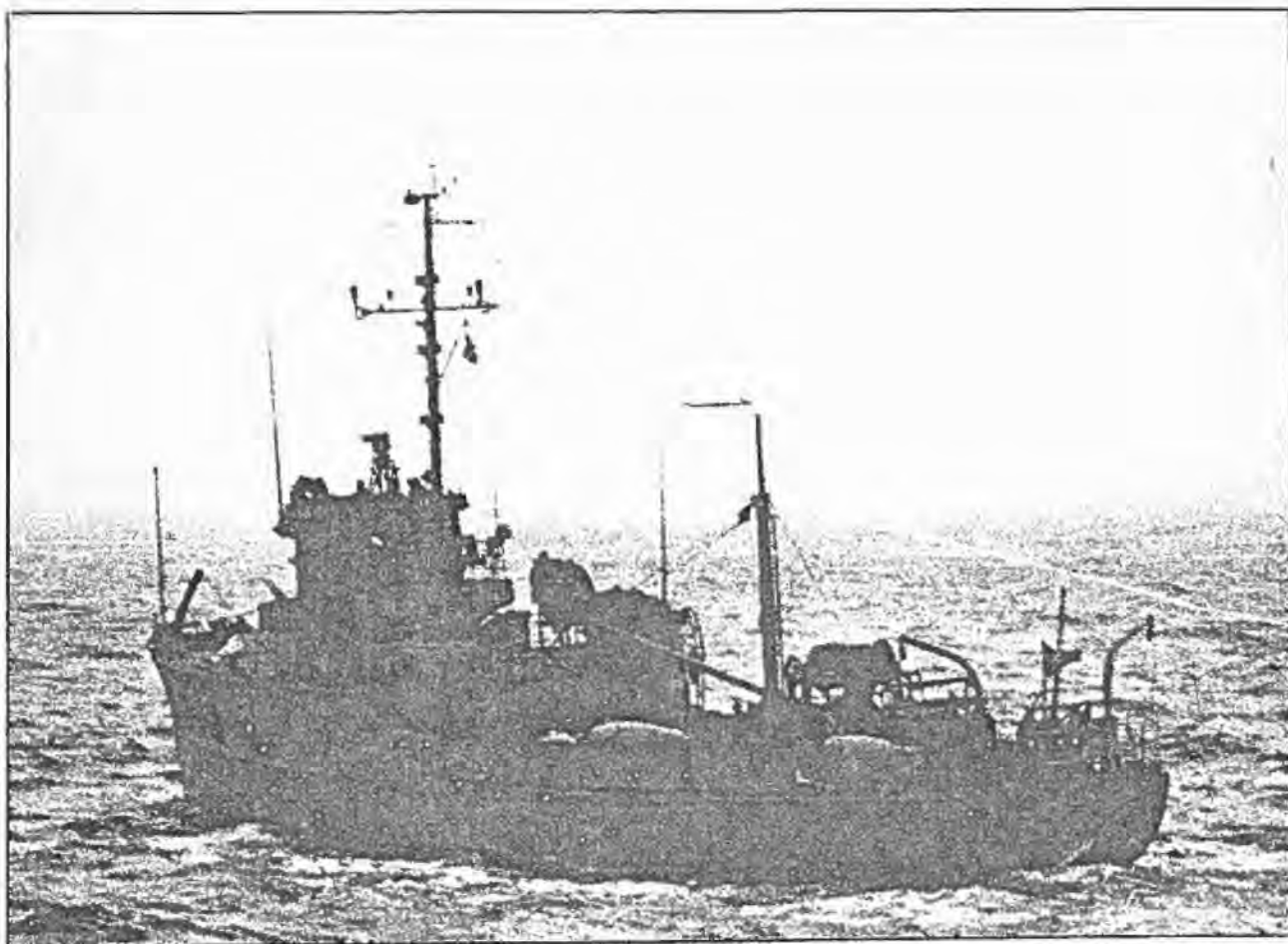
SØVÆRNS- ORIENTERING

Belgisk forsvarsreform på vej

Den belgiske regering har godkendt forsvarsminister Vanden Boeynants forslag til en forsvarsreform. Planen skal nu forelægges til konsultation i NATO og visse spørgsmål for de myndigheder, der arbejder med undervisning og ungdomsproblemer. Derefter vil det endelige forslag blive udarbejdet og forelagt de lovgivende myndigheder. Det ventes at ske i juli, da det ellers ikke vil være muligt at gennemføre den forudsete nedsættelse af tjenestetiden.

Forsvarsministeren siger, at ændring af tjenestetidens længde må ske med respekt for regeringens internationale forpligtelser. Tjenestetiden foreslås nedsat til 10 måneder for værnepligtige i Tyskland og

12 måneder for værnepligtige i Belgien. Det er en nedsættelse for hver gruppe på 3 måneder. Samtidig indføres nye regler for aftjening af værnepligt. Der foreslås et system, hvorefter kun et medlem af hver familie skal aftjene værnepligt, og et beskatningssystem for dem, der fritages for værnepligt, bortset fra alvorligt handicappede. Reglerne for udsættelse og fritagelse strammes.

Der forudses en styrkelse af de operationelle enheder, der nu er stationeret øst for Rhinen, nemlig en kampvognsbataillon og en artilleribataillon. Der foreslås opstillet endnu en kampvognsbataillon baseret på eksisterende materiel samt en ny Nike-eskadrille. Panserværnet skal forbedres bl.a. ved indførelse af panserjagere og øget personel, der muliggøres ved rationalisering af de øvrige landstyrker. Det samme gælder rekognosceringsenhederne. Endelig foreslås det at føre det halvmilitære gendarmeri tilbage til forsvaret. Der skal årligt uddannes flere gendarmere for at skabe et reservekorps på 7.000 mand. Gendarmeriets våben vil blive tilpasset den nye opgave.

Planen indeholder vidtgående forslag om administrativ rationalisering. Blandt de vigtigste punkter kan nævnes, at man forudser ned-

læggelse af 15 stabsenheder og en nedskæring på 20% i centraladministrationen og stabene. Når det kan lade sig gøre, skyldes det, at det belgiske forsvar har været belastet med en for stor og utidssvarende administration.

De foreslåede ændringer i planen vil medføre en nedskæring af de tre værnss samlede styrke fra 100.799 til 87.000 mand. Da den nuværende fredsstyrke faktisk kun udgør 93.000 mand, betyder det, at den stående styrke reduceres med 6.000. For officerskorpset foreslås en nedskæring i alle grader på 1.250 til ca. 6.500.

Forslaget synes at være baseret på, at de totale forsvarsudgifter forbliver uændrede, men det er ikke optaget som noget punkt. Forsvarsministeren har oplyst, at en af årsagerne til forslagets fremlæggelse var, at personeludgifterne i det belgiske forsvar om 4 år ville overstige 60% af de samlede udgifter, hvis budgettet forblev uændret. En sådan situation kunne ikke accepteres, da den ville påvirke forsvarets operationelle muligheder. Reformen var derfor nødvendig for at bevare forsvarets kampdygtighed og effektivitet. Regeringen understreger, at Belgiens internationale opgaver ikke vil blive påvirket af forsvarsreformen.

Den belgiske flåde vil i perioden 1976-78 modtage fire fregatter på ca. 1.800 t. Skibene bliver knap 100 m lange og fremdrives af et kombineret maskineri, gasturbine eller diesel, der kobles til to skruer med vendbare blade. Bevæbningen består af Sea Sparrow-missiler, en 100 mm kanon, antiubådsvåben og en Wasp-helikopter. Skibene får en besætning på 148 mand.

Billederne viser to velkendte enheder i den belgiske flåde, forsyningsskibet GODETIA, 2.300 t, og minestrygeren KOKSIJDE, der er en af 9 i samme klasse.

(MST)

Flådestationernes fremtid

Det af dagspressen tidligere omtalte forslag om Søværnets flådestationer blev den 25. januar forelagt på et møde i Forsvarsministeriets rationaliseringsnævn, hvis formand er Forsvarsminister Kjeld Olesen. Det er et princip-forslag, som er udarbejdet af Søværnets Materielkommandos kontroludvalg.

Baggrunden for rapporten er først og fremmest den stramme økonomiske situation, der nødvendiggør tilpasning mellem flådens aktivitet og støttevirksomheden. En neddæmpning af sidstnævnte findes påkrævet

for at opnå den bedst mulige udnyttelse af midlerne. Undersøgelsen er foregået ud fra 3 enkeltrapporter, der beskæftiger sig både med de strategiske og teknisk-økonomiske vurderinger.

I november måned sidste år bad Forsvarsministeriet kontroludvalget om at bearbejde de tre rapporter under ét. Kontroludvalget har herefter udarbejdet et principforslag, hvis hovedindhold er følgende:

- Flådestation København anvendes for fremtiden kun som base for Flådens skibe under kommando med hertil hørende stations-, forsynings- og reparationsmæssige aktiviteter, ligesom hovedeftersynene af elektronisk materiel vil foregå her.
- Flådestation Frederikshavn anvendes som base for flådens oplagte skibe, ligesom den skal udføre de hertil hørende stations-, forsynings- og vedligeholdelsesmæssige arbejder. Hovedeftersyn af mekanisk våbenmateriel udføres ligeledes her.
- Aktiviteten på Flådestation Korsør neddæmpes, således at flådestationen i fremtiden kun anvendes som anløbshavn med visse forsyningsfaciliteter. Forslaget indebærer en på det nuværende grundlag anslået reduktion af antallet af medarbejdere på ca. 450. Reduktionen finder sted i Korsør og ikke mindst i København, hvorimod der i Frederikshavn bliver en forøgelse.

Rationaliseringsnævnet tog ikke stilling til enkeltheder i rapporten, men vedtog at afvente personelorganisationernes bemærkninger, der ventes at foreligge i løbet af en måneds tid, oplyser Forsvarsministeriet.

(MST)

Henlæggelse af Flådens skibe

Chefen for Søværnet har besvaret en henvendelse fra Fællestillidsmanden ved Ministrygereskadren vedrørende henlæggelse af eskadren ved Flådestation København.

Det hedder i svaret, at Forsvarskommandoen har pålagt Chefen for Søværnet at foretage besparelser indenfor ydelsesområdet, så forbruget af time- og dagpenge kunne reduceres med ca. 40%. Senere har Forsvarskommandoen meddelt, at der skulle iværksættes yderligere besparelser på dette område i de kommende finansår. Chefen for Søværnet iværksatte derfor i samråd med Søværnets operative Kommando en henlæggelse af Flådens skibe i København, og desuden forflyttedes udstationeret per-

sonel i den udstækning det var muligt, for på længere sigt at opnå størst mulige besparelser.

Disse besparelser medførte en vurdering af, hvorvidt Minestrygereskadren skulle henlægges i København og deraf følgende forflyttelse af den udstationerede del af besætningen. Chefen for Søværnet vurderede, at en forflyttelse til København ikke øjeblikkeligt ville medføre større besparelser, men under hensyntagen til fremtidige personelomskiftninger i eskadren, ville der kunne opnås store besparelser, da hovedparten af Søværnets personel har fast tjenestested i København.

Svaret er vedlagt en personeloversigt for Minestrygereskadren pr. 11.januar i år, hvorefter det fremgår, at kun to af eskadrens nuværende besætningsmedlemmer har fast tjenestested i Korsør. Marine-staben har desuden foretaget en beregning over de besparelser foranstaltningerne har medført for Minestrygereskadren på time- og dagpengeområdet. Det fremgår heraf, at der i tiden fra 1.august til 1.december 1972 er sparet 84.000 kr. sammenlignet med den tilsvarende periode året før.

(MST)

Ny chef for Standing Naval Force

NATOs Standing Naval Force Atlantic kom den 15.januar til Portsmouth for den årlige udskiftning af chef. Det skete ved en højtidelighed den 19.januar, hvor den engelske Commodore J.Fieldhouse blev afløst af den hollandske Commodore J.W.H.Wevers.

Skibene i styrken består af den engelske anti-ubåds fregat FALMOUTH, den hollandske fregat ISAAC SWEERS, den norske fregat STAVANGER, den amerikanske destroyer SEMMES, den vesttyske fregat EMDEN og de canadiske enheder, destroyeren MARGAREE og hjælpeskibet PROTECTEUR.

Standing Naval Force blev dannet i 1968. Den tæller fra 4 til 9 enheder fra NATO-landene, og de sejler omkring 50.000 sømil om året. Formålet er at vedligeholde NATOs flåde-effektivitet på højt plan. Styrken er til enhver tid klar til at blive indsat i forsvarsopgaver.

Fra 22.januar til 8.februar deltager STANAVFORLANT i NATO-øvelsen "Sunny Seas" i det nordøstlige Atlanterhav. Der deltager også franske enheder i denne øvelse, der ledes af den amerikanske kontreadmiral R.B.Erly.

(MST).

Indland kort

"Høderstegnet for god Tjeneste ved Søetaten" blev den 29. januar tildelt 67 militære og civile.

Forsvarets værnepligtige talsmænd holder landsmøde i dagene 13.-15. februar på Flyvestation Ålborg. Der skal bl.a. drøftes beredskabsstyrkens forhold og ønsket om en forhøjelse af de værnepligtiges løn ud over den forhøjelse, der allerede er opnået.

Grønlands Kommando undersøger, hvordan de sejlene enheders muligheder er for at aflevere affald i de grønlandske byer. Foreløbig har man henstillet, at der ikke kastes affald overbord under sejlads til Grønne dal, da flådestationen kan yde renovationstjeneste.

Flådestation Korsør indsamling af briller til U-landene er blevet en stor succes. Der er nu afleveret 220 par briller og 84 sæt løse brilleglas. Der afleveres stadig briller til flådestationen, ikke alene fra Korsør, men fra hele Vestsjælland.

Den 22. januar kl. 11.30 sluttede en historisk epoke i Søværnet. Da blev Marinestabens bygninger i Haregade og Gernersgade endeligt overdraget til Geodætisk Institut, der samtidig overtog de kommandantskabsmæssige forpligtelser for bygningerne, herunder bevogtningen.

Flåderadio Grønne dal har nu mulighed for telefonforbindelse med slædepatruljen SIRIUSs hovedkvarter Daneborg. Når de atmosfæriske forhold tillader det, føres en daglig telefonsamtale mellem Daneborg og Grønne dal.

Den 6. og 7. februar aflægger Chefen for Søværnet orienteringsbesøg ved Flådestation Frederikshavn, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og Søværnets Kampinformationskole.

Udland kort

Som et led i Storbritanniens festligholdelse af medlemskabet af Fællesmarkedet - "Fanfare for Europa" - har torpedobådene CUTLASS, SCIMITAR og SABRE samt minestrygerne GLASSERTON og WOTTON aflagt besøg i Bruxelles.

Flere og flere med tilknytning til dykning søger tilladelse til at prøve den svenske flådes dykkertank i Landskrona. I alt har 13.000 personer trænet i tanken, der blev bygget i 1944. I fjor trænede ca. 100 civile svømmedykkere og desuden var der elever fra brandvæsen, toldvæsenet og marinearkæologer.

Skibsværftet i Gdansk i Polen har søsat et fryseskib på 4.500 t til Sovjet. Det er skib nr. 565, der er bygget i Polen for sovjetisk regning. 40% af den tonnage, Polen eksporterer indtil udgangen af 1975, går til Sovjetunionen.

I farvandet ved Stavanger er der blevet høvet et mindre fartøj fra 1600-tallet. Skibet er ikke blevet identificeret, men det menes at være en slup eller en gallion. Der er fundet en del genstande, bl.a. keramikfliser, som man håber kan afsløre fartøjets identitet.

Den britiske atomubåd REPULSE har besøgt USA som afslutning på uddannelsen af to nye besætninger om bord. Den ene besætning sejlede båden over Atlanten, hvorefter man byttede besætning. Højdepunktet under togtet var affyring af et Polarismissil på den amerikanske prøvebane.

Den amerikanske Kobra og den svenske Viggen er de flytyper, der bedst egner sig, når Starfightereren og F 5 S skal udskiftes om nogle år, siger det norske flyvevåben. Amerikanerne har netop været i Oslo og præsenteret et projekt. De er indstillet på en produktion af reservedele i Norge.

Amerikanske kilder meddeler, at russerne bygger en atomubåd udstyret med undervandsaffyrede missiler med en rækkevidde på 8.000 km.

Det er dobbelt så langt som for de amerikanske Polaris-og Poseidon-missiler.

Forskningskibet DMITRIJ MENDELEJEV er sejlet fra Vladivostok med en svensk-sovjetisk ekspedition, der i tre måneder skal foretage geografiske og kemiske studier i Stillehavet. Det er første gang, svenskerne er med i et sådant arbejde.

Norsk Gallup har stillet følgende spørgsmål: Mener De, at der var en fremmed ubåd i Sognefjorden? 78% svarede ja, 17% nej og 5% kunne ikke udtale sig. Til spørgsmålet, om det var rigtigt, at marinen skød varselsskud for at få båden op, svarede 53% ja, 36% nej og 11% "ved ikke".

E B

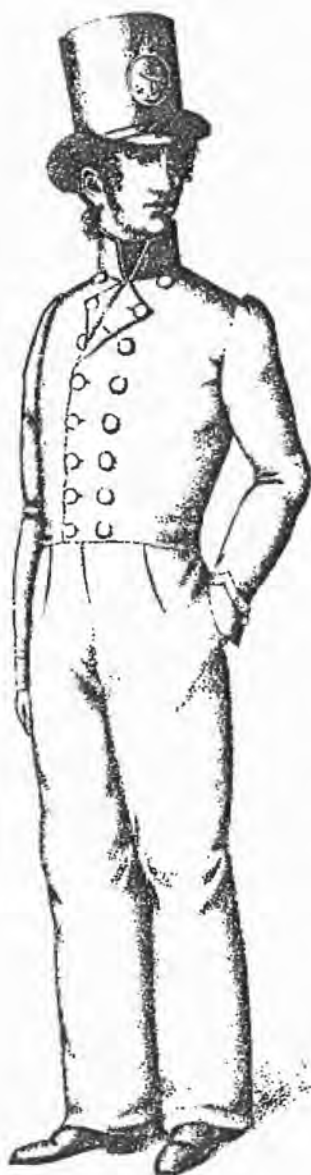

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

250-års uniformsjubilæum

Matros.

Imellem jul og nytår kunne Søværnet fejre et sjældent jubilæum. Den 28.december var det 250 år siden, der indførtes uniformer for søofficerer og underofficerer.

28.december 1722 bestemte kongen, Frederik IV, at dette personel skulle bære uniform og fastsatte, hvorledes den skulle se ud. Det var dog ikke det første personel i Søetaten, der blev uniformeret. 1701 var Søkadetkompagniet blevet oprettet og samtidig indførtes en grå uniform for kadetterne.

Søofficerernes uniform fra 1722 var rød, men 1746 anmodede officererne om at få en anden uniform, og fra 1749 bar de grå kjole med rød vest og røde knæbenklæder. Denne røde uniform blev 1755 afløst af blå kjole, men de røde benklæder og vest blev bibeholdt. Med denne kjole var blåt indført for alt personel i Søværnet. Kjolen var overdådigt udstyret med broderede sløjfer af guldtråd, i alt 38, fordelt på forstykke, lommer og skøder.

I 1801 efter Slaget på Reden indførtes for første gang distinktioner for søofficererne i form af epauletter med gradstegn. Foruden indførelsen af epauletter, blev uniformen som helhed genstand for omfattende ændringer ved denne lejlighed. Som daglig mundering indførtes en kjole med rød krave og røde ærmeopslag. Det er denne kjole, som senere

Soc. Cadet.

blev gallauniform og som bibeholdtes indtil 1964. Den er nu kun reglementeret for officerer af admiralsklassen, jagtkaptajnen og adjutanter hos Hendes Majestat Dronningen.

Helt op til 1812 var det påbudt, at officerer kun måtte vise sig i uniform, men dette år tog man det epokegørende skridt at tillade dem at bære civil påklædning eller som det hed "borgerlige Klæder" udenfor tjenesten. Denne nye bestemmelse har sikkert krævet alvorlige overvejelser, og det anføres i tilladelsen, at kongen er forvisset om, at "ingen af de Officerer, der afbenytter denne Vor Tilladelse vil misbruge samme til at øve forbudte Handlinger i det Haab at forblive ukendt".

En uniform med kjole, epauletter og trekantet hat var ikke praktisk om bord i et skib, og 1840 indførte man til daglig brug en toradet frakke og kasket, men epauletterne bibeholdtes. De blev først afskaffet på frakken 1849, hvor de blev erstattet af de såkaldte Brandebourgs. Det var skulderdistinktioner dannet af guldlidser forsynet med gradstegn.

1871 indførtes gradstegn i form af guldgaloner på underærmerne, og dermed fik uniformen i hovedsagen det udseende, den har i dag.

For underofficerernes vedkommende var den uniform, der indførtes 1722, grå. Den bestod af en lang trøje, der gik til midt på låret og et par lange bukser til under knæet. På hovedet havde de en kabuds, der skulle "gaae Karlen ned om ørerne og Halsen". Hertil kom et par røde strømper, der dog et par år senere blev ændret til blå. Den grå mundering blev i 1752 ændret til blå.

I 1816 efter afslutningen af kanonbådskrigen med England indførtes nye munderinger for underofficerer. De forskellige grader blev hovedsagelig adskilt ved overmunderingens facon. De højeste grader bar kjole, de mellemste jaket med korte skøder og de laveste en trøje uden skøder. Hertil kom en høj rund hat.

Uniformen fra 1816 bibeholdtes i hovedsagen uændret indtil 1856, hvor man indførte en våbenfrakke med opstående krave og kasket. På frakken var ærmedistinktioner bestående af gule sparrer med 1 eller

2 rosetter ovenover.

Søværnsloven af 1922 greb meget radikalt ind i den gældende personelordning. I stedet for underofficerer indførtes en ny personelgruppe benævnt dæksofficerer. Dermed bortfaldt betegnelsen underofficer, som havde været anvendt i Marinen i mere end 225 år.

(HIS)

Standardbespisning for ubåde

På foranledning af og i samarbejde med Undervandsbådseskadren, har Søværnets Intendanturinspektør udarbejdet "Standardbespisning for undervandsbåde".

Formålet med "Standardbespisning for undervandsbåde" er dels at fjerne tidskrævende administrativt arbejde fra undervandsbådene, dels at forenkle og effektivisere provianteringsarbejdet i depotskibet, og dels at skabe et sikkert disponeringsgrundlag og styringsværktøj ved undervandsbådernes udprovisering og daglige kostforplejningsforvaltning borte fra depotskibet, med en forbedring af driftsøkonomien for hele Undervandsbådseskadren til følge.

"Standardbespisning for undervandsbåde" indføres som forsøgsordning pr. 1.februar og anvendes når undervandsbåden er på togt borte fra depotskibet.

Efter en forsøgsperiode på 6 måneder vil der blive foretaget en samlet vurdering af fordele og ulemper med henblik på fastlæggelse af systemets fremtidige anvendelse. (ITI)

Kursus for tillidsmænd

Sergent- og konstabelgruppens tillidsmænd fra Torpedobådseskadren, Minestrygereskadren og kongeskibet DANNEBROG har i dagene 25. og 26. januar afholdt kursus i bl.a. det nye cirkulære om samarbejde (B.12-1972). Kurset blev holdt på Marinestation Sjællands Odde, som stillede såvel undervisningslokaler som underbringelsesfaciliteter til rådighed. Kursisterne har udtrykt deres taknemmelighed for marinestationens gode service.

På kurset blev der givet udtryk for ønsket om, at også cheferne, i deres egenskab af formænd for samarbejdsudvalgene, fik lejlighed til at gennemgå et "lynkursus" i B.12. (SFOS/FSK)

Mindre marinehistorisk arbejde

I Søværnsorientering nr. 3/73 side 4 har der i en artikel under denne overskrift indsneget sig en fejl.

Marinens Bibliotek hører under kategorien "Forskningsbiblioteker" og skal som sådan påtage sig at besvare faglige spørgsmål og vejlede studerende.

Historiske spørgsmål er i de senere år dels blevet rettet til biblioteket, dels til den historiske sektion. Når denne sidste nu er nedlagt, vil antallet af historiske spørgsmål til biblioteket blive større. Biblioteket vil som hidtil besvare spørgsmål, men der kan ikke som af historisk sektion tilbydes assistance ved studier af marinens arkivalier i Rigsarkivet. På dette område må de historisk interesserede påregne at blive henvist til selvstudium.

Den væsentligste skade ved nedlæggelsen af den historiske sektion er, at biblioteket ikke kan påtage sig selvstændige historiske studier af nævneværdigt omfang. (MAB)

Sovjet-fremstød i Arktis

Fem sovjetiske isbrydere og fire fragtskibe er ved at bryde sig vej gennem den tykke arktiske is for at forsøge at gennemføre den første sejlads i januar langs nordkysten af den europæiske del af Sovjetunionen. Med den atomdrevne isbryder LENIN i spidsen prøver konvojen at nå frem til munden af floden Jenisej og 2000 km videre til Murmansk over Karahavet og Barentshavet.

Man har aldrig forsøgt en sådan sejlads i januar, men den er foretaget to gange i december, nemlig i 1970 og 71, oplyser regeringsbladet Izvestia. Den nuværende konvoj skal bevise, at ruten kan holdes åben mere end 6 måneder om året. De ni skibe forlod Dudinka den 12. januar og deres position er efter 1300 km sejlads ud for øen Vaygach sydøst for Novaja Semlja.

Foruden LENIN deltager isbryderne KIEV, MURMANSK, KAPTAJN MELEKHOV og KAPTAJN VORONIN. Fragtskibene hedder INDIGIRKA, PUSJLAKHTA, PALANGA og PAMIR. I alt 700 søfolk deltager i sejladsen. Skibene har mødt utrolige vanskeligheder, først og fremmest på grund af de enorme, mobile isflager og det tætte polarmørke.

Chefen for afdelingen for isoperationer i det sovjetiske skibsdepartement, Kiril N. Tsjubakov, er fløjet til Dickson på Tajmyrhalvøen for at hjælpe til med at koordinere sejladsen. Han har i fly overfløjet området for at finde en rute, hvor isen er svagest. Fra flyet har han derefter dirigeret konvojen over radioen.

Det sovjetiske telegrambureau meddeler, at konvojen nåede til Murmansk i god behold den 29. januar. Besætningerne var glade for at være kommet til et varmere sted. Der var minus 30 grader i Murmansk. Under sejladsen havde der ofte været minus 50 grader.

(MST)

Indland kort

En arbejdsgruppe under Forsvarsministeriet er ved at gennemgå forswarets oplysnings- og velfærdsvirksomhed med henblik på tilpasning til udviklingen i forsvaret og det øvrige samfund. Repræsentanter for de værnepligtiges talsmænd vil blive inddraget i arbejdet.

Chefen for Søværnet vil den 13. februar inspicere inspektionsskibet VÆDDEREN efter afsluttet Forskole II. Inspektionen finder sted i Sundet og Kattegats sydlige del.

Flådestation Frederikshavn fik den 8. og 9. februar besøg af tre stabskurser fra Forsvarsakademiet. De 41 deltagere besøgte efter en orientering flådestationens installationer og depoter samt Søværnets Kampinformationsskole.

Den underholdende danske film "Sorte Shara", der handler om minestrygeren MS 1, da den på dramatisk måde slap til Sverige under besættelsen, samler endnu adskillige år efter optagelsen mange tilskuere. Filmen spilles for tiden i Skelskør, hvorfra flugten startede.

Efter ønske fra Grønlands Kommando får inspektionsskibenes besætninger nu en orientering om Grønland, inden afsejlingen fra København. FYLLAs besætning var den første, der fik en sådan information. Den blev givet af lektor Robert Petersen ved Københavns Universitets Institut for Eskimologi.

Marinestation Sjællands Odde og Våbenskolens Artillerikursus har fremstillet en fortræffelig lille håndbog, der på godt en snes sider giver alle oplysninger om tjenestestedet. Bogen vil blive tilsendt alle nye værnepligtige, der tilkommanderes Odden.

Den 14.februar holdes erhvervsvejledning og omvisning på Flådestation Frederikshavn for 10 klasser fra byens skoler. Den 20.februar aflægges kursister fra Liberalt Oplysningsforbund besøg på flådestationen.

Udland kort

To hollandske undervandsbåde vil i fremtiden blive baseret i England. De vil blive underlagt Captain Submarines og baseres i Faslane i perioder på 14 uger. Et mindre hollandsk ubådsmoderskib vil i baseområdet yde støtte til bådene.

Sydkustens Ørlogsbas i Karlskrona holdt i sidste uge "operation information", der tog sigte på at orientere det civile personel, så kravet om personelindskrænkninger kan gå så let som muligt. Op mod 100 ansatte berøres af nedskæringen. Der er bl.a. tilbud om førtidspensionering ved 55 års-alderen efter mindst 20 års tjeneste.

En flydedok, som er bygget af værftet i Klaipeda i Litauen, er blevet bugseret til Cuba af svære sovjetiske oceangående bugserbåde. Dokken kan anvendes af skibe på op til 4.500 t.

28 enheder fra Royal Navy deltager i flådeøvelsen "Medtrain 73" i Middelhavet i denne måned. Det er bl.a. hangarskibet ARK ROYAL, missil-destroyerne GLAMORGAN og NORFOLK, 8 fregatter, 4 ubåde og 5 hjælpeskibe. I øvelsens sidste fase deltager også atomubådene DREADNOUGHT og CONQUEROR.

Det norske forsvarsministerium siger i et svar til justitsministeriet, at forsvaret hverken har tid eller midler til at deltage i arbejdet med at registrere eventuelle farlige skibsvrag langs Norskekysten. Flåden føler ikke noget ansvar for vrage og har heller ikke samlet data om dem.

Til foråret åbner Sovjet regelmæssig passagertrafik mellem Lenin-grad og New York. Ruten vil blive besejlet af MIKHAIL LERMONTOV, der har plads til 700 passagerer og en topfart på 40 km/t.

Enheder fra den argentinske flåde har ret fredeligt befriet det norske fragtskib SKAUSTRAND, 18.275 t, der var blevet beslaglagt af et orlogsskib fra Uruguays flåde ved La Plata-flodens udløb. Baggrunden er en strid om, hvor grænsen går i floden mellem de to lande.

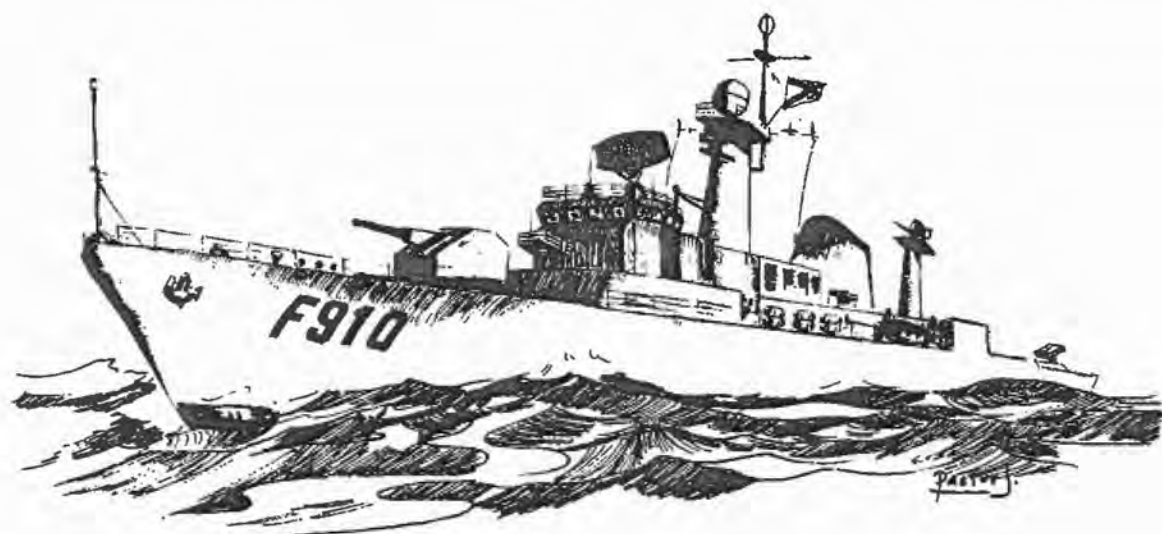
Alle det norske flyvevåbens fly skal camouflagesmales. Det har der været planer om i mange år, men først nu er der kommet gang i malerkosten. Farverne bliver olivengrøn og aluminiumsgrå. De nye F-104 fly, der kommer fra Canada til efteråret, leveres i camouflagefarver.

En af tre små træbyggede minestrygere til den svenske flåde, GÅSSTEN, er blevet søsat ved Göteborg. De to næste, NORSTEN og VIKSTEN, er under bygning ved andre værfter. Fartøjerne er 24,08 m lange og 6,4 m brede.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

De nye belgiske fregatter

Den belgiske marine er som omtalt i Søværnsorientering nr.5/73 gået ind for bygning af et eskorteskib på ca. 1800 tons. Den belgiske marinestab har velvilligst stillet en skitse af den nye fregat til rådighed for Søværnsorientering.

Fremdrivningskraften består af 2 dieselmotorer på 3.000 hk og en Olympus gasturbine på godt 27.000 hk. Skibets aktionsradius er 4.000 sømil ved 18 knob og 5.000 sømil ved 14 knob.

Bevæbningen udgøres af en fuldautomatisk 100 mm kanon til brug mod sø- og luftmål samt en 8-dobbelt affyringsrampe til NATO's Sea Sparrow luftværnsmissil. Varslingsanlæggene består af en C-bånds kombineret luft- og overfaldsvarslingsradar med identifikationsudstyr (IFF/SIF), en X-bånds CW ildledelsesradar og en X-bånds radar til navigations- og overfladevarsling. Fregatten bliver desuden udrustet med sonar. Antiubådsvåbnet udgøres af en helikopter og en 375 mm raketkaster. Besætningens størrelse bliver på 160 mand.

Til vor omtale af den belgiske forsvarsreform kan tilføjes, at dens

offentliggørelse har givet anledning til voldsomme protestaktioner og skolestrejker fra gymnasiast- og studenterorganisationerne ivrigt støttet af politiske venstreorganisationer. De protesterende siger, at samfundet forsøger at lukke munden på studenterne ved at nægte dem udsættelse, inden de har nået at danne politiske organisationer på universiteterne. Regeringen har svaret med en TV-debat på den fransksprogede kanal, der udførligt belyste værnepligtsændringerne. Forsvarsminister Vanden Boyenants siger, at det er rent antimilitaristiske, professionelle aktivister, der står bag uroen. (MST)

Søværnets lagerregnskab til EDB

Forsvarskommandoen har medio november 1972 iværksat planlægning af et EDB-lagerregnskabssystem efter følgende retningslinier:

- Der tilsigtes til sin tid at opnå et ensartet system for Hærens, Søværnets og Flyvevåbnets materielkommandoer.
- Der ønskes et fælles system for lagerregnskaberne på EDB ved Søværnets flådestationer og Flyvevåbnets forsyningsdepoter.
- Der lægges vægt på en sådan fleksibilitet i opbygningen, at udnyttelsen af systemets data til andre funktioner muliggøres uden væsentlige systemændringer, idet den ved Søværnets Materielkommando udarbejdede grovplan for anvendelse af EDB lægges til grund for nævnte system.
- Systemet skal kunne erstatte de nuværende manuelle lagerregnskaber.
- Systemet udvikles ved et samarbejde mellem Søværnets Materielkommando, Flyvevåbnets Materielkommando og I/S Datacentralen af 1959.

Første del af denne opgave omfatter udarbejdelsen af en fælles kravspecifikation for omlægning af Søværnets og Flyvevåbnets lagerregnskaber til EDB.

Med henblik på gennemførelsen af dette arbejde har Forsvarskommandoen nedsat en arbejdsgruppe bestående af lige dele personel fra Flyvevåbnet og Søværnet samt konsulenter fra I/S Datacentralen og A/S Habberstad. Denne arbejdsgruppe har som mål, udelukkende gennem en saglig og faglig bearbejdning af problemerne at nå frem til en løsning, som opfylder de stillede krav og retningslinier.

For Søværnets vedkommende vil dette betyde en viderudvikling af det for år tilbage påbegyndte EDB-planlægningsarbejde, som dels resulterede i "grovplan for anvendelsen af EDB i Søværnet" og dels en delvis EDB-rapportering mellem Søværnets lagre og materielkommandoens

forsyningsafdeling, som dannede grundlag for en manuel lagerstyring af de fleste af Søværnets forsyningsgenstande.

Materiellet fra de tidligere tekniske institutioner i Søværnet er nu i hovedsagen så vidt integreret, at en videre automation kan gennemføres med en betydelig rationaliserings- og standardiseringsgevinst som mål. Flyvevåbnet er i øjeblikket inde i en omfattende rationalisering hvis tidsplan netop nu omfatter undersøgelserne af muligheden for yderligere automation af forsyningssystemet.

Det skal nævnes at den nu nedsatte arbejdsgruppe er i nær kontakt med Hærens Materielkommandos Forsyningsafdeling, for dels at informere om den policy man anlægger, og dels undersøge om arbejdsgruppen har mulighed for at anvende nogle af de EDB-moduler Hærens forsyningssystem anvender.

Hovedtanken omkring den nu iværksatte udvikling er således, at medens Hæren primo januar i år har startet en fuld automation af forsyningssystemet alene, vil Søværnet og Flyvevåbnet udvikle et forsyningssystem, som tager højde for en integration af de øvrige systemer vedrørende materiellets administration for en gang at kunne nå frem til et værnssfælles totalsystem for de 3 materielkommandoer.

Projektorganisationen under kravspecifikationsfasen består af 3 styrekomiteer repræsenterende Forsvarskommandoen, Søværnets Materielkommando og Flyvevåbnets Materielkommando samt en projektledelse og en arbejdsgruppe.

Når en kravspecifikation foreligger primo april, reduceres projektorganisationen til kun at omfatte een styrekomité med chefen for forvaltningsafdelingen i Forsvarskommandoen som formand og med repræsentanter for Hærens Materielkommando, Søværnets Materielkommando og Flyvevåbnets Materielkommando som medlemmer, samt en projektledelse og arbejdsgruppe.

Umiddelbart efter afslutning af kravspecifikationsfasen fortsættes det videre udviklingsarbejde henimod en automation af forsyningssystemet.
(SMK)

Skoleværkstedscenter på Holmen drøftes

Chefen for Søværnet har overfor Forsvarsministeriet redegjort for overvejelser om flytning af Søværnets Konstabelskoles skoleværksteder og indstillet, at Forsvarets Bygningstjeneste får bemyndigelse til at

udarbejde bevillingsprojekt for et skoleværkstedscenter på Holmen. Det skal høre under konstabelskolen og omfatte de tre nuværende skoleværksteder. Ministeriet har tiltrådt planlægningen og anmodet bygningstjenesten om at fremkomme med et samlet projektforslag.

Bygningstjenesten har til Forsvarskommandoen fremsendt et forslag til etablering af værkstederne i bygningerne 2652-6, -17, -109 og -195 på Frederiksholm, hvortil de bygningsmæssige udgifter anslås at ville andrage 4,7 mio.kr. Forsvarskommandoen har derefter anmodet Forsvarets Materielintendantur og Søværnets Materielkommando om at meddele de med forslagets gennemførelse forbundne udgifter til inventar og nødvendige teleinstallationer på disse bygninger, idet det forudsættes, at alt brugbart inventar og materiel skal anvendes.

Forslaget er tiltrådt af Søværnets Teknikinspektør og de respektive kursusledere. Chefen for Søværnet har fundet det ønskeligt, at også andre myndigheder orienteres om planerne. Der holdtes derfor et møde med deltagelse af samtlige interesserede myndigheder i Marine-staben i Vedbæk den 24.januar, hvor planerne blev gennemgået og drøftet.

(MST)

81 brandudrykninger på Holmen

Holmens Brandtjeneste havde i sidste halvdel af 1972 78 øvelsesbrandudrykninger og 3 virkelige udrykninger. Det var til minelæggeren LANGE LAND, hvor der var brand i en El-motor, inspektionsskibet INGOLF, hvor der under værftsophold var brand i en presenning og til Søværnets Materielkommandos bygning efter lynnedslag (koldt lyn). Den bedst opnåede tid fra alarmering til ankomst på brandstedet var 3 minutter, den dårligste 5 minutter.

Der er i perioden samarbejdet med Søværnets udrustede enheder om brandøvelser. Der er holdt 4 øvelser med enheder af forskellige typer. Formålet med øvelserne er - udover den rutinemæssige udrykningsøvelse - at øve samarbejdet med skibenes havarioofficerer samt i videts muligt omfang at lære Marinekaserne Københavns personel at bevæge sig i de forskellige skibstyper. Øvelserne har givet godt udnytte.

(FLS/KBH)

Ubåden i Sognefjord

Det norske TV har haft et program, hvori spørgsmålet om en fremmed ubåds tilstedeværelse i Sognefjord blev udførligt gennemgået. I udsendelsen opfordredes folk til at give deres mening til kende og eventuelt stille forslag i sagens anledning. Det benyttede mange sig af. Der er kommet over 100 henvendelser fra publikum. De gennemgås seriøst af en ekspertgruppe af officerer fra marinen og flyvevåbnet - marinens repræsentant er den tidligere chef for ubådene, kommandørkaptajn Nils Tilt-nes - og alle indsendere får svar.

Brevene fordeler sig på to kategorier. Den ene gælder tekniske spørgsmål, hvor mange kommer med gode og velmente råd, som dog stort set vil være umulige at gennemføre. Der foreslås bl.a. indførelse af under-vands-TV, sløbe-sonar og helt nøjagtige kort over bundforholdene. Mange spørger, hvorfor der ikke blev opsat ubådsnet ved fjordens udløb, så den formodede ubåd kunne spærres inde. De får det svar, at et sådant net måtte have kæmpe-dimensioner, da det måtte være 3 km langt og 200 m dybt. Til sammenligning tjener, at man under krigen havde torpedonet 40-50 m lange og 15-20 m dybe til brug i havnebassiner.

Den anden kategori gælder politiske spørgsmål. De fleste brevskrivere støtter en konsekvent og hård linje for at tvinge en ubåd op inden for territorialgrænsen. Det oplyses i øvrigt, at reglerne for at tvinge en ubåd op i øjeblikket revideres af forsvarschefen. De ventes færdige inden sommer.

(MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet inspicerede inspektionsskibet VÆDDEREN den 13.februar. Inspektionen foregik i Sundet og Kattegats sydlige del. Den 21.februar inspicerer stabschefen, kommandør E.V.Jørgensen, 1. Ministrygerdivision ved Flådestation København og under sejlads i Sundet.

Forsvarskommandoen har nedsat en arbejdsgruppe, der vil udarbejde hæfter til dækning af det informationsbehov, de menige har ved Forsvarets Civilundervisning. Hæfterne, der også skal erstatte chefstime-hæfterne, ventes udsendt inden 1.april.

Søværnets Konstabelskole skal i lighed med tidligere arrangere forskole for slødepatruljen SIRIUS fra 12.marts til medio maj. Efter ønske fra SIRIUS vil fartøjstjenesten i år forsøgsvis blive gennemført under den praktiske uddannelse i Østgrønland.

En sag, der blev opbevaret i ca. 1½ måned i plasticomslag på Flådestation København, har medført afsmitning af teksten på omslaget. Afsmitningen var i dette tilfælde betydningsløs, fordi teksten var uklassificeret, men der er altså grund til at være opmærksom på uønsket kopiering.

Søværnets Samarbejdsudvalg (Områdeudvalg) holder et udvidet møde på Forsvarets Kursusinstitution Lynæs i perioden 13.-15.marts. Der skal bl.a. drøftes samarbejdsudvalgets deltagelse i større rationaliseringsforanstaltninger, forinden principbeslutning tages. Der bliver også debat om Områdeudvalgets fremtidige virke.

En række af NATO-landenes chefer har været samlet på Kolsås til en studiekonference om forsvaret af Østersøen. Blandt deltagerne var forsvarscheferne i Norge, Vesttyskland og Danmark, general Goodpaster fra SACEUR, admiral Ashborne fra Kanalkommandoen og Chefen for Søværnet.

Udland kort

En ekspertgruppe fra den amerikanske flåde ledet af admiral B.Mc.Cauley er kommet til Vietnam for at lede minestrygningen i havnene. Der er samlet 20 minestrygere og 48 marine-helikoptere specialudstyret til minestrygning i Tonkinbugten.

Det norske forsvarsministerium foreslår, at pensionsalderen for højere officerer nedsættes fra 65 til 60 år, mens aldersgrænsen for lavere grader på 52 og 60 år bibeholdes. Nedsættelsen vil over en 6-årig periode give en afgang på 920 mod den normale på 650.

Vesttyske søofficerer har påbegyndt uddannelse i Frankrig med henblik på overtagelse af de 20 missil-torpedobåde, der bygges til Vesttyskland på franske værfter. Uddannelsen af besætningerne indledes om et par måneder på marine-artilleriskolen i Ellebjerg i Sydslesvig.

Under ledelse af forsvarschefen, general Stig Synnergren, har forsvaret i Stockholm-området holdt alarmøvelse og beredskabskontrol. 3.000 deltog i øvelsen, som forsvarschefen betegner som effektiv og tilfredsstillende. Selvom der er afspænding er der stadig højt beredskab i vor omverden, sagde han, og vi kan ikke slække på kup-beredskabet.

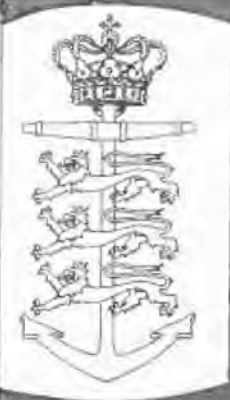
Den østrigske udenrigsminister Karl Lütgendorf har meddelt, at man agter at købe et nyt jetfly til flyvevåbnet. Man er interesseret i enten det svenske Draken eller det amerikanske Northrop F 5. Det østrigske forsvarsbudget på ca. 1 milliard kroner er forholdsvis et af Europas mindste.

Det norske Stortings forsvarskomite siger i en indstilling, at levering af materiel til forsvaret i størst mulig udstrækning bør ske fra norske virksomheder. Det er af stor betydning at industrien får forskningsopgaver, selv om det ikke altid fører til resultater.

170 amerikanske soldater stationeres fra april i Briesenkasernen i Sydslesvig, hvorfra en tysk luftvarnsbataljon flytter til Kiel. Der er nyopførte boliger, en skole og børnehave til amerikanerne. Det er første gang siden 1953 udenlandske soldater stationeres i Flensborg-området.

En af Sveriges ældste militære organisationer, Flottans kompani-officerssællskap i Karlskrona har fejret sin 90-årsdag. Foreningen, der tidligere hed Sjöunderofficerssællskapet, har 180 aktive medlemmer.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for Søværnet orienterer om forsvarsforliget

Den 14. februar 1973 fremlagde forsvarsministeren under forhandling med repræsentanter for Socialdemokratiet, Det radikale Venstre, Det konservative Folkeparti og Venstre, Danmarks liberale Parti, et udkast til en fremtidig forsvarsordning. Forhandlingerne førte til, at der med ministerens udkast som grundlag blev opnået forlig om en nyordning, som nu skal udformes nærmere.

Selvom mange enkeltheder endnu ikke er afklaret og først kan blive det, når den fortsatte lovbehandling med 2. og 3. behandling i folketinget er resulteret i en ny lov, blev det fundet ønskeligt, at forswarets personel hurtigt fik kendskab til forligets hovedtræk.

Forsvarschefen orienterede derfor forswarets samarbejdsudvalg den 19.februar, og Chefen for Søværnet har i den forløbne uge under besøg ved en række tjenestesteder såvel på Holmen som i Jylland og på Sjælland orienteret så meget af Søværnets militære og civile personel, som kunne samles. Endvidere orienteres Søværnets Samarbejdsudvalg på et i forvejen berammet møde den 28.februar.

I det følgende resumeres viceadmiralens redegørelse, der indledtes

med en kort omtale af forhistorien.

I forbindelse med gennemførelse af forsvarsloven af 1969 nedsattes en forsvarskommission, som bl.a. skulle overveje forswarets våben- og styrkemæssige sammensætning. I kommissionen fremlagdes forskellige debatoplæg vedr. ændringer af forswarets struktur foruden redegørelser af faglig art m.v. Kommissionens arbejde afsluttedes med en beretning, og senere er drøftelserne om forswarets ordning samlet om regeringens lovforslag, der behandles i folketinget af et 17.mandsudvalg. Som bidrag til overvejelserne udarbejdede forsvarsstaben efter ministeriets anmodning nogle såkaldte modelstudier, der forelå i begyndelsen af 1972. Henimod årets slutning fik værnscheferne på foranledning af forsvarsministeren og forsvarschefen lejlighed til overfor 17.mandsudvalget at præsentere skitser til respektive værns sammensætning under hensyn til de fra lovforslaget kendte forudsætninger og bindinger samt under hensyn til udviklingen i øvrigt. Disse værnschefsskitser kom til at udgøre en del af grundlaget for de videre drøftelser i folketingsudvalget med henblik på om muligt at nå til et politisk forlig.

En væsentlig faktor i overvejelserne herom var de økonomiske forhold. Til opretholdelse af det såkaldte "lille forsvarsforlig af 1966", som var en justering af 1960-ordningen, ville behøves nærvæd 3.8 milliarder kroner, og det var ventet, at 1969-loven skulle baseres på et dertil svarende økonomisk grundlag. Ved udgangen af 1970 var budgettet dog af størrelsesordenen 3.5 milliarder kroner, og som følge af de sidste års besluttede spareplaner er der stilet efter en ramme på ca. 3.2 milliarder kroner. De førnævnte værnschefsskitser blev tilsammen umiddelbart kalkuleret til ca. 3.65 milliarder, men efter nærmere bearbejdelse i Forsvarskommandoen - bl.a. under hensyntagen til mulige rationaliserings og andre foranstaltninger - blev dette beløb bragt ned til 3.51 milliarder kroner (De ovennævnte beløb refererer til pristal pr. 1.april 1972).

Det indgåede forlig kom bl.a. til at omfatte følgende:

- de i værnschefsskitserne indeholdte styrkemål fastholdes,
- forsvarsbudgettet fastsættes til 3.2 milliarder kroner i 1973/74, men skal gradvis stige til 3.4 milliarder i 1976/77,
- tjenestetiden for værnepligtige nedsættes til 9 måneder, antagelig med virkning fra efteråret 1973, men der stiles efter en væsentlig forøgelse af det frivillige mandskab,
- forswarets samlede personelstyrke påregnes i øvrigt reduceret - i størrelsesordenen 6000 personer af alle grupper, herunder et betragteligt antal værnepligtige.

For Søværnets vedkommende omfatter flådens styrkemål - i overensstemmelse med Chefen for Søværnets skitse, kaldet "Flådeplan 82" - bl.a. 52 egentlige krigsskibe samt skibe og fartøjer til særlige formål og et antal helikoptere, fordelt på følgende typer:

Egentlige krigsskibe m.v.

Fregatter og korvetter	5
Torpedobåde	18
Undervandsbåde	6
Minelæggere	4
Minefartøjer	3
Minestrygere	8
Bevogtningsfartøjer	8 samt
Flådehelikoptere	8

Skibe til særlige formål.

Inspektionsskibe	5
Inspektionskuttere	5
Orlogskuttere	9 samt
Inspektionshelikoptere	6,

hvortil som hidtil kommer forskelligt motorbådsmateriel m.v. Det påregnes til sin tid, at 2 minelæggere i fredstid anvendes til skoleskibs- og depotskibstjeneste. (Der er ikke angivet enkeltheder for så vidt angår kystdefensionen, men der kan næppe her påregnes væsentlige ændringer foreløbig).

For det tjenstgørende personels vedkommende er for Søværnet angivet følgende omtrentlige tal: Officerer 1300, øvrige frivillige befalingsmænd 560, frivillige menige 1900, værnepligtige befalingsmænd 100, værnepligtige menige (mand år) 1900 og civile 1800 eller i alt 7560. Regnes der med årlig indkaldt værnepligtsstyrke bliver total tallet 8190. I forhold til den nu tjenstgørende styrke betyder dette en reduktion på knap 300 mand, nemlig en tilgang på godt 500 frivillige menige og en nedgang på knap 800 af øvrige personelkategorier, herunder ca. 350 værnepligtige befalingsmænd og ca. 120 værnepligtige menige.

Efter at forliget var indgået fremsatte forsvarsrådets militære medlemmer følgende udtalelse:

"Det må med tilfredshed konstateres, at der har kunnet opnås bred politisk enighed om fastholden af de styrkemål, der er indeholdt i værnschefsskitserne.

Det må beklages, at det budget, der efter Forsvarskommandoens beregninger havde givet sikkerhed for en realisering af disse styrkemål, er blevet beskåret. Med det lavere budget er der grund til at nære bekymring for, om det vil være muligt at gennemføre de betydelige materiel-

anskaffelser, som er nødvendige, samt at opretholde et tilfredsstillende aktivitetsniveau. Forliget indebærer meget alvorlige personelreduktioner, som må give anledning til beklagelse ud fra menneskelige hensyn. Personelreduktionerne er af en sådan størrelsesorden, at man må forvente vanskeligheder med bemanning og effektiv drift af bl.a. forsvarrets mange funktioner uden for de enheder, der indgår i styrkemålene, men som virker til støtte for disse.

I forhold til en fortsat udhuling af den hidtidige ordning, repræsenterer et bredt forsvarsforlig med en fremtidig ramme på 3,4 milliarder kroner dog nogle fordele."

Endvidere har forsvarschefen ved skrivelse af 15.februar til forsvarrets myndigheder og enheder fremsat følgende supplerende bemærkninger:

"De ændringer, der nu forestår som følge af nyordningen, har forskelligt omfang fra værn til værn og vil i varierende grad berøre det enkelte værns komponenter. For betydelige dele af forsvaret vil der imidlertid være tale om væsentlige forandringer. Det vil derfor være af største vigtighed, at alle myndigheder og alt personel søger at bidrage til en hensigtsmæssig realisering af ordningen under den overgangsperiode, som forestår.

Uanset nyordningens svagheder, må jeg anse forliget som noget meget væsentligt for forsvaret, som har levet i en flerårig situation, karakteriseret af uvished og alvorlige budgetreduktioner. Nyordningen er præget af at det indenfor den givne budgetramme er nødvendigt at foretage betydelige reduktioner for visse personalekategoriers vedkommende samtidigt med, at man baserer sig på en øget tilgang af hvervet personel.

Forsvarsrådet har som det fremgår udtrykt beklagelse over de menneskelige aspekter i forbindelse med personelreduktionerne.

Da nyordningen i så betydelig grad er baseret på en øget tilgang af frivilligt personel, vil det være nødvendigt, at der på forsvarrets tjenestesteder og i den enkelte enhed gøres en vedvarende indsats i overgangsperioden for at hverve personel i det fornødne omfang.

Der er grund til at være opmærksom på, at der nu er opnået enighed mellem fire af de i folketinget repræsenterede partier, og at der forestår en fortsættelse af lovbehandlingen med 2. og 3. behandling, inden der foreligger en ny forsvarslov. Der vil derfor for nærværende på en række områder være uklarhed for så vidt angår detaljer.

Det er hensigten, at personellet løbende holdes orienteret i det omfang, som det er praktisk muligt." (MST)

Beklædnings-anskaffelser udskydes

På grund af nedskæringer i Søværnets Materielkommandos materieludgifter for finansåret 1973/74, har materielkommandoen set sig nødsaget til at udskyde visse anskaffelser af beklædning. Derfor er det bestemt, at flådestationerne midlertidigt til bluseklædt personel ved udlevering af

pjækkert, ny
bluse, blå, ny
benklæder, blå nye

udleverer "pænt brugt" som "nyt", når "nyt" ikke haves på lager.

(MST)

Nyt kostforplejningsregnskab

På baggrund af de i 1972 indvundne erfaringer har Søværnets Intendanturinspektør ændret det hidtidige centraliserede kostforplejningsregnskab med det formål, at reducere tidskrævende, uinteressant og besværligt manuelt arbejde om bord i Flådens skibe, og forbedre grundlaget for styring og kontrol med kostforplejningsvirksomheden.

Disse forbedringer opnås ved at ophøre med optælling af den omfattende varegruppe 3 og en EDB behandling af varegruppe 2 på samme måde som den dyre varegruppe 1.

Til brug ved det ændrede kostforplejningsregnskabs aflæggelse har Søværnets sejlene enheder, af Søværnets Intendanturinspektør, fået tilsendt nye optællingslister for de varesorter der indgår i kostforplejningsregnskabet, samt en orientering om ændret regnskabsanalyse og kritik.

Ændringen er trådt i kraft og skal anvendes første gang ved udarbejdelsen af januar regnskabet i år.

(ITI)

Indland kort

Verdenssundhedsorganisationen WHO har i lighed med de foregående år bedt om Søværnets assistance under årets "Coastal Pollution Control". Orlogskutteren Y 354 stilles til rådighed i Øresund 30.juli-1.august og orlogskutteren THURØ i Århus Bugt 6.-10.august.

Forsvarsministeriet har tiltrådt, at der oprettes et forkursus til Søværnets Officersskole for officersaspiranter med skibsfører- eller udvidet maskinmestereksamen, der skal påbegynde uddannelse på taktisk og teknisk linje til efteråret. Forkursus for 6 deltagere finder sted i perioden 5.marts - 26.oktober.

Søværnets Våbeninspektør har tiltrådt et af Søværnets Eksercer-skole foreslået forsøg med håndvåbenskydninger i mørke den 26. og 27. februar. Våbeninspektøren overværer forsøget den 26. februar.

Forsvarsakademiet har i lighed med sidste år planlagt en orienteringsrejse til Norge for Stabskursus for Søværnet og Stabskursus for Flyvevåbnet. Rejsen for de 30 officerer er planlagt gennemført i perioden 2.-24.maj. Man skal bl.a. besøge AFNORTH, Bodø og Kongsberg Våpenfabrik.

På orlogspræsternes møde i Korsør drøftedes gudstjenester til søs, visse vanskeligheder ved sang og spil, der nu søges imødegået ved et lydbånd med kirkemusik, en ny form for gudstjeneste med spørgetime samt indførelse af en "kirkekasse" med udstyr til brug under togt.

Et udvalg under Hjemmeværnet arbejder med planlægning af festlighederne i anledning af 25 års-jubilæet næste år. Der tænkes bl.a. gennemført et forsvarshistorisk optog i København med deltagelse fra alle værnene.

Finansudvalget har givet forsvarsministeren lov til at bruge 24,5 millioner kr. til udflytning af Søværnets specialuddannelser fra Holmen til Frederikshavn. Dermed er der åbnet adgang for næste etape af udflytningen.

Udland kort

Det norske kadetskib HAAKON VII er på et to måneders togt med kadetaspiranter. Man besøger bl.a. De vestindiske Øer, Trinidad, Martinique og Bermuda. Skibet er tilbage i Håkonsvern den 28.marts.

Et sovjetisk skibsværft har konstrueret en isbryderforsats til mindre skibe. Forsatsen, der minder om en plovliggende slæde, vejer 86 tons, og den knuser isen, efterhånden som skibet skubber den frem. Under prøver opnåede et skib på 88 t 6 km/t - dobbelt så hurtigt som en almindelig hjælpeisbryder.

Orlogshjemmet i Karlskrona, der kendes af mange danske, er blevet rømmet af flåden. Der er skaffet bedre lokaliteter på kasernen, hvortil kommer, at færre og færre værnepligtige besøgte hjemmet. De frivillige forsvarsorganisationer vil overtage bygningen.

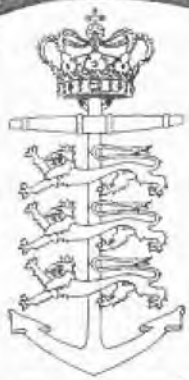
Israels marine har fået en ny missil-båd RESHEF, 400 t, 60 m lang, udrustet med 7 Gabriel-missiler, 2 italienske 76 mm kanoner og 4 dybvandsbomber. Flådechefen, viceadmiral B. Telem, oplyste, at danske, svenske, amerikanske, engelske, franske og vesttyske firmaer havde leveret bidrag til båden.

Den norske forsvarskommando er enig med forsvarsministeriet i, at den tyske krydser BLÜCHER ikke skal hæves. Der skal derimod udarbejdes beredskabsplaner, som tager sigte på at forebygge skader, hvis der skulle opstå olielækager af større omfang. Ved hævning ville faren her ved være betydelig.

For første gang i 25 år er et sovjetisk fragtskib gået til kaj i New York. Dokarbejderne har hidtil nægtet at losse skibe fra kommunistiske lande, men dårlige tider i dokkerne har ændret deres syn.

Ulykker med fritidsbåde kostede i fjor 114 menneskeliv i Sverige. Næsten halvdelen af de omkomne var spirituspåvirkede. Kun to bar redningsveste. De almindeligste ulykkestyper var kæntring og fald overbord. Året før omkom 104 ved lignende ulykker.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Første uddeling af idrætslederpris

Ved en lille højtidelighed "under Kronen" på Holmen har Chefen for Søværnet for første gang overrakt den nyindstiftede "Søværnets Idrætslederpris" til premierløjtnant N.A.Rasmussen, Langelandsfort, som anerkendelse for hans udmærkede tjeneste som idrætsofficer.

Højtideligheden blev bl.a. overværet af oberst A.Lohmann-Kragh, Forsvarets Gymnastikinspektion, og medlemmer af Søværnets Idrætskomité.

(FLS KBH)

Søværnets personelforbrug

Der høres og læses hyppigt om det stigende personelforbrug indenfor bl.a. statens virksomheder. For Søværnets vedkommende ser billedet lidt anderledes ud.

Ved gennemførelse af forsvarsloven af 1960 forudsattes omhyggelige rationaliseringer og personelbesparende foranstaltninger iværksat og denne målsætning bekræftedes ved det lille forsvarsforlig i 1966.

Den stedfundne udvikling kan belyses ved sammenligning af Søværnets personelstyrker ved udgangen af henholdsvis 1963 og 1972, idet det samtidig bør erindres, dels at tjenestetiden for værnepligtige var 14 måneder i perioden 1963-69 og 12 måneder i perioden 1970-72, dels at der trods tjenestetidsnedsættelsen er opretholdt en uændret eller lidt stigende aktivitet til søs.

Sammenligningen ser således ud:

Styrken af	1963	1972
Militært personel	7300	6440
Civilt "-	2665	2150
I alt:	9965	8590

Søværnet kan således hævde at have opnået en række rationaliseringsgevinster som forudsat. (MST)

Farvel til HEJMDAL

For godt en halv snes år siden bestemtes det, at opmålingsskibet HEJMDAL kunne udgå af flådens tal, og det var da tanken, at skibet skulle afhændes. Der var imidlertid samtidig - bl.a. på grund af ud-rangering af kasernes skibet FYEN og ændret brug af ubådsdepotbygningen - opstået behov for underbringelsesplads for Undervandsbådseskadren, og da ingen anden mulighed umiddelbart var tilstede blev HEJMDAL stillet til rådighed for eskadren som logi og stationsskib.

Efter at det nu er blevet muligt at skaffe Undervandsbådseskadren plads i eksisterende, frigjorte bygninger på Nyholm er der ikke længere behov for HEJMDAL, og skibet vil derfor blive solgt ved offentlig auktion i nær fremtid. Effekter, som måtte være af historisk interesse, vil forinden salget blive udtaget og anbragt i flådestationens museums-magasin. (MST)

806 civile på kursus

Søværnets Teknikskole ABCD-kursus havde stor kursusaktivitet i fjor. Der blev holdt 102 kursus for 1544 militære og 50 kursus for 806 civile. Foruden de mange militære kursus i ABCD-tjeneste var der også 7 kursus med 168 deltagere i bekæmpelse af olieforurening.

Deltagere i de civile kursus på skolen var bl.a. Kvindeligt Marinekorps, Danmarks Rederiforening, Kgl. Grønlandske Handel, navigations- og maskinmesterskoler, kursus for sætteskipper og telegrafister, Københavns Brandvæsen, Civilforsvaret, Næstved, ØK, skoleskibet DANMARK og BP-selskabet. I rederiforeningskurserne har deltaget personel fra B og W, Køge kemiske Fabrik, Helsingør Skibsværft og Københavns Havnevæsen. Der har været observatører fra Direktoratet for Søfartsuddannelse, Direktoratet for Erhvervsuddannelse og Dansk Styrmandsforening.

Desuden er der holdt kursus uden for normal arbejdstid for sejlklubber. Der var 45 kursus med 1.724 deltagere.

Svenskerne har vist meget stor interesse for kursusaktiviteten. I årets løb har skolen haft besøg af Forsvarets Materielverk, Berga örlogsskolar, Skyddstjänstskolan og Partygsbyråens udrustningssektion i Stockholm.

Af særlig aktuel interesse er en række forsøg med bekæmpelsesmidler overfor olieudtømminger på havet. På skolen har der således været forsøg med antændingsmidler overfor råolie og opugning af olie flydende på vand gennem anvendelse af slamsuger og specielle sugehoveder. I Nordsøen har der været forsøg med spagnum som absorberingsmiddel overfor let fuelolie, og i Køge Bugt forsøg med udspreddning af absorberingsmidlerne spagnum og rockwool med nykonstrueret spredeapparat.

(MST)

Farlige ting uskadeliggjort

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold havde i oktober kvartal 40 udrykninger, heraf 26 efter farlige og 14 efter ufarlige genstande.

Udrykningerne omfattede bl.a. 1 antennemine, 2 syrehornsminer, 1 mineladning, 3 mortergranater, 6 detonatorer til landminer, 14 markører, 10 nødraketter, 9 nødblus, 3 røgbomber, 100 stk. håndvåbenammunition, 2 dydbomber, 1 maskinrum til en engelsk torpedo, 3 mineankre, 2 topplader til mineankre, 1 tom mineskal, 1 batterikasse, 1 kalipatron og 1 hydrostatisk temperaturskriver.

Personellet kørte 5.400 km og sejlede et mindre antal sømil med orlogskuttere.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold havde 18 udrykninger, der bl.a. omfattede 1 tysk mine, 1 84 mm granat, 2 brandbomber,

3 træktændere, 1 40 mm granat, 1 mortergranat, 1 85 mm granat, 1 kanonslag, 372 nødraketter og -blus, 218 stk. geværammunition, 188 stk. pistolammunition og et antal markører.

Personellet kørte 4.104 km og sejlede et mindre antal sømil med orlogskuttere.

(FLS FRH)

Flidspræmier for morsemodtagelse

Med det formål at opmuntre personel af radiotjenestegrenen, der ved modtagelse af standard morse udsendelser opøver deres færdigheder i morsemodtagning, har Søværnets operative Kommando indført en præmieringsordning. Flidspræmierne vil normalt blive uddelt to gange årligt, og kan tildeles det personel, der i perioderne 1.januar - 31. maj og 1.august - 31.december ved modtagelse af mindst 15 ugentlige SMX-udsendelser har opnået flest points.

I hver af de tre hastighedsgrupper er der udsat to præmier, et LP-album til en værdi af 100 kr. og en LP-plade til en værdi af 50 kr. Der er desuden udsat en ekstrapræmie til den værnepligtige korporal, som ved særlig flid ved modtagelsen har gjort sig fortjent hertil. Ekstrapremien er en LP-plade til en værdi af 50 kr.

(SOK)

Kommandørkaptajn Grigorjev om Sovjets styrker

Ved et møde i Landsforeningen Danmark-Sovjetunionen sagde forsvarsattaché ved Sovjetunionens ambassade i København, kommandørkaptajn Valentin Grigorjev, at hovedkraften i de væbnede styrker i dag udgøres af de strategiske raketstyrker. De er udstyret med mellem-distanceraketter og interkontinentale raketter. Raket-afdelingernes kampstyrke vokser uophørligt.

I de sidste år er vore landstyrker blevet endnu stærkere, end de har været tidligere. Vore tankenheder og motoriserede divisioner er blevet udstyret med de nyeste former for teknik og våben, hvilket har ført til en betydelig forøgelse af deres bevægelighed og manøvreedygtighed, deres slag- og ildkraft.

Luftvåbnets kampdygtighed er blevet stærkt forøget, idet det idag er udstyret med raketbærende fly og med raket- og kanonbevæbnede overlydsfly, alle med det nyeste elektroniske udstyr. Disse maskiner kan

flyve dag og nat, under alle vejrforhold, i meget lav og meget stor højde og over vældige afstande.

Vort land er omskyllet af 13 have, og kystlinien er på i alt 47.000 km. Derfor spiller flåden en betydelig rolle. Flåden omfatter undervandsbåde med raketter og torpedoer, overfladeskibe i forskellige klasser, et raketbærende marineluftvåben, kystenheder med artilleri- og raketvåben, marineinfanteri og hjælpefartøjer. Flådens hovedslagkraft udgøres af atom-undervandsbåde, udstyret med langtrækkende raketter, og raketbærende marinefly.

Vor væbnede styrker er udstyret med den mest moderne teknik, de mest moderne våben. Men hvor moderne og slagkraftig det tekniske udstyr og våbnene end er, så er den vigtigste og afgørende styrke i vor hær og flåde dog menneskene, sagde kommandørkaptajn Grigorjev.

(MST)

Indland kort

I løbet af de senere år er personelstyrken ved Orlogsværftet blevet halveret. Ved udgangen af 1968 tjenestegjorde der ca. 230 funktionærer og ca. 1.300 arbejdere ved værftet. De tilsvarende tal ved udgangen af 1972 var 150 og 600.

Søværnets Bygningsdistrikt har udbudt en parkeringsplads på ca. 2.170 kvadratmeter ved Søværnets Eksercerskole i offentlig licitation.

For 10.gang holdes den årlige bådudstilling i Forum og Bella-centret fra 10.-18.marts. Udstillingens direktion har anmodet Chefen for Søværnet om at indtræde i præsidiet. Søværnets udstilling og Tamburkorpsset medvirker.

Tidspunktet for det i Søværnsorientering nr.7/73 af 16.februar omtalte møde i Søværnets Samarbejdsudvalg (Områdeudvalg) på Forsvarets Kursusinstitution Lynæs er blevet ændret til 26.-28.marts.

Det ventede britiske flådebesøg i København er blevet aflyst. Det blev i stedet for den vesttyske minestryger POLLUX, der indledte årets flådebesøg i hovedstaden.

Ved Flådestation Grønnedal er der indledt konfirmationsforberedelse af fem børn, der skal konfirmeres til efteråret.

Til festligholdelse af Dronningens fødselsdag, vil der for personel, der er beordret til tjeneste den 16.april, kunne anvendes et beløb på indtil kr.4,75 pro persona. Beløbet anvendes efter tjenestestedschefens drøftelse med kontaktudvalget.

Udland kort

Den vesttyske flåde har indledt sine forårsøvelser i Nordsøen og Østersøen, der varer til den 22.marts. Alle enheder fra den stående styrke - Die ständige Einsatzgruppe Flotte - deltager med i alt 3.000 besatningsmedlemmer.

Videnskabsmænd fra Sovjet og USA har indledt fælles undersøgelser i Beringhavet af bundforholdene, havvandets tilstand og kemiske sammensætning, havisens tæthed og alder samt vandindholdet i atmosfæren. Der deltager skibe og fly fra begge nationer.

Det israelske forsvar gør nu en stor indsats for at modernisere den personlige udrustning. I første række får kvinderne en fiks vinteruniform, en buksedragt; om sommeren bæres miniskørter. Til pigernes lettelse afskaffes endeligt de forhadte "Golda Meir-sko", der afløses af lette mokkasiner med gummisåler. Mændene får en let plastichjelm, stærkere end de gamle stålhjelme.

Det svenske forsvar har udstedt køreforbud mod den nye Monark-Crescent-cykle, hvoraf der er leveret 10.000 af en ordre på 30.000. En materiellejl har medført, at cyklen er helt uden bremseevne, hvis der trædes for hårdt på pedalerne.

Det vesttyske atom-fragtskib OTTO HAHN er atter i fart efter at have fået en ny type reaktor-kerne. Den yder samme kraft med kun tre-fjerdedele så meget uran som tidligere, og det ventes, at den vil holde dobbelt så længe som hidtil 4 år.

Royal Navys nye patruljebåd, TENACITY, er indgået i fiskeriinspektionstjenesten. Fartøjet, der drives af tre gasturbiner og to dieselmotorer, vil med sine 40 knobs fart være en værdifuld styrkelse af fiskeriinspektionen.

Det omtalte norske forslag om nedsættelse af aldersgruppen for officerer fra 65 til 60 år er nu blevet forelagt regeringen. Officersgrupper med lavere aldersgrænse beholder denne. Det gælder også fenriker og kvartermestre i flåden, som har en aldersgrænse på 52 år. Personelorganisationerne har givet tilslutning.

Den britiske destroyer MATAPAN, der har været i reserve fra 1947 til 1970, er i Portsmouth blevet afleveret til flåden som sonar-forsøgsskib. Skibet har gennemgået en omfattende modernisering, bl.a. er både maskineri og aptering blevet helt fornyet.

Den vesttyske generalinspektør for stridskræfterne, admiral Armin Zimmermann, er stærkt bekymret over de stigende udeblivelser blandt rekrutterne, vold mod foresatte, alkoholmisbrug i weekend-togene og skødeløshed i tjenesten. Feltjægerne - d.v.s. militærpolitiet - er overbebyrdet.

Den svenske regering har bestemt, at 3.700 ansatte ved 14 statsinstitutioner udflyttes fra Stockholm. For forsvarrets vedkommende flyttes Forsvarets forskningsanstalt med 400 ansatte til Linköping og en gren af den med 250 til Umeå og Forsvarets civilförvaltning med 285 og Civilförsvarsstyrelsen med 190 ansatte til Karlstad.

Den sovjetiske isflagestation Nordpol-19 har nu været i drift i 1500 døgn på Polarhavet. I det sidste halve år har den bevæget sig i en cirkel "med uret" omkring Nordpolen og har nu taget retning mod Grønland. Det bekræfter en teori om, at hovedretningen for isdriften går fra øst mod vest gennem strædet mellem Spitzbergen og Grønland.

S. Thstrup
Thstrup